

DARBININKAS

LI NR. 3. SECOND-CLASS Postage paid at Brooklyn, N. Y. PENKTADIENIS - FRIDAY, SAUSIS - JANUARY 14, 1966 910 WILLOUGHBY AVE. BROOKLYN, N. Y. 11221 10 CENTŲ

LBJ keitimų savo politikoje neskelbė

Išblaškė gandus, kad Amerika turės priimti Vietname koaliciją su komunistais. Streikas baigtas, bet paliko nerimą dėl neatsakingų asmenų įtakos

Prezidento L.B. Johnsono kalba sausio 12 Kongrese pakartojo tą pačią vidaus ir užsienio politiką, kurią jis buvo skelbęs prezidentavimo pradžioje.

VIDAUS PROGRAMOJ. KURIANT "DIDŽIAJĄ BENDRUOMENĘ": Švietimo kėlimas, kovą su skurdu, pilietinės lygybės vykdymas, atšaukimas Taft-Hartley įstatymo (kuris apsaugoja darbininką nuo priverstinio dalyvavimo unijoje norint gauti darbą), upių vandens apsauga nuo užteršimo, kongresmanų termino pakėlimas iš dvejų metų iki ketverių (už tai plojimas didesnis už bet kurį kitą pareiškimą), streikų sutvarkymas, apsauga nuo infliacijos.

UŽSienio POLITIKOJE: prekyba su Sovietais ir rytų Europa ("tiltų statyba"), Europos apsaugos stiprinimas Berlyno laisvės apsauga, lotynų Amerikoje "pažangos" programa, parama Jungtinėm Tautoms, parama kovai su ligom ir skurdu visame pasaulyje ir visom tautom, kurios tik rodytų iniciatyvos pačios save gelbėti, parama kolonializmo naikinimui iki galo.

Daugiausia kalbėjo apie Vietnamą, pakartodamas Amerikos pastangas derėtis 1954 Ženevos sutarties dvasia, bet pabrėždamas, kad Amerika vykdytų savo duotus įsipareigojimus ir nesitrauktų iš Vietnamo, iki jis bus apsaugotas nuo agresijos.

VERTINIMAS: N.Y. Times vertina, kad prezidentas dėl Vietnamo neskelbė jokio grąsinimo nei ultimatumo; taikos ir karo klausimu pareiškimai buvo išbalansuoti. Jis išreiškė tautos apsisprendimą pasipriešinti komunistų jėgai, bet dalyvė užtenkamai aiškiai suprasti Hanoi ir Pekingui, kad jis rimtai kalba apie taiką. H. Tribune

Popiežius dėl konsilijos aiškinimo

Popiežius Paulius sausio 12 įspėjo Vatikano konsilijos aiškintojus nenukrypti nuo tikrosios tos konsilijos nutarimų prasmės ir sykiu nuo Bažnyčios doktrinos. "Tas nebus teisingas, kuris galvos, kad konsilija reiškia atsisakymą, nutrūkumą, arba, kaip kas galvoja, liberalizaciją nuo Bažnyčios tradicinio

— Dr. J.J. Bielskis, Lietuvos garbės konsulas Los Angeles, Calif., nuo š.m. sausio 5 yra pakeltas generaliniu garbės konsulu.

— Lietuvos atstovas J. Kajeckas Senato pirmininko ir Atstovų Rūmų speakerio kvietimu, sausio 12 dalyvavo Kongreso sesijoje, kurioje prezidentas Lyndon B. Johnson darė pranešimą.

ne dėl to paties klausimo: prezidentas pareiškė, kad komunistai, jei nori, gali turėti taiką, bet jie negali turėti abiejų dalykų — taikos ir pietų Vietnamo.

Zymėtinus prezidento optimizmus. VIDAUS gyvenime pabrėžė ūkinį kilimą:

— Darbininko pajamos per paskutinius 5 metus pakilo 33 proc., tik per paskutinius metus 8 proc.;

mokslu ir pripažįsta bei skatina lengvą konformizmą su šių laikų galvoseną...

METU ŽMOGUS. "Time žurnalas 1965 metų žmogum paskelbė gen. William Childs Westmoreland, 51 metų, kuris vadovavo amerikiečių kariuomenei ginant P. Vietnamą nuo komunistų agresijos.

De Gaulle kelias į Maskvą

— Prezidentas de Gaulle sausio 12 priėmė kvietimą atvykti į Maskvą. Spėjama, kad tai bus rudenį. De Gaulle Maskvoje lankėsi 1944 ir sudarė draugiškumo sutartį, bet Sovietai nuo jos atsisakė 1954.

— Paryžiuje sausio 11 prisigijo iki 8 colių. Tai daugiausia per 20 metų. Judėjimas buvo sustabdytas.

dama formaliu motyvu — jie buvo nutarti be tarybos kvorumo.

Kai įtampa nesiliovė, gruodžio 16 universiteto vadovybė pranešė 31 dėstytojui, kad jų sutartys su jais nebus atnaujintos, o dabartinis dėstymas nutraukiamas. Šis pranešimas ir buvo kibirkštis, kuri turėjo būti išpūsta iki universiteto vadovybės kapituliacijos arba iki universiteto uždarymo. Tam ir buvo organizuojamas dėstytojų ir studentų streikas pereiną savaitę.

Laikoma, kad streikas nepavyko, jei tik 10-25 proc. studentų neatėjo į paskaitas. Streiko organizatoriai stipriai pakenkė nervų praradimas viešojoje diskusijoje, kada streiko organizatorius Tėvas O'Reilly į universiteto vadovybės atstovo Tinnelly pareiškimą, kad organizuojamas streikas universiteto neuždarys, tuojau atkirto: "Kunigai gali meluoti kaip ir bet kas kitas". Klausytojas juokėsi, kad tai jau ne akademinio žodžio. Dar labiau įrodė, kad ne savo vietoje atsidūrė, kita dėstytoja, pareiškėdama, jog Bažnyčia iš viso neturinti turėti universitetų.

Korporacijų pelnai per 5 metus pakilo 65 proc., tik per paskutinius metus 20 proc.;

— Valstybės deficitas iš 2.8 bil. 1964 metais sumažintas iki 1.3 bil. 1965.

Biudžete kitiems metams pajamų numatoma 111 bil., išlaidų 112.8 bil., deficitas 1.8 bil., nepaisant, kad eina karas ir kad kariniam reikalui biudžetas numato 58.3 bil., arba 5.8 bil. daugiau nei šiemet biudžete.

Optimistiškai kalbėjo ir dėl eigos pasaulio politikoje. Nors Afrikoje, Azijoje, lotynų Amerikoje reiškiama ženkli tu, kurie nori primesti savo idėjas ir savo valią kitiems, bet istorija kalba laisvės naudai — įsigali bendruomenių augimas pagal kiekvienos tautos savą genijų.

DIDŽIO STREIKO, mažos, bet daug sakančios istorijos

New Yorke susisiekimo streikas baigtas sausio 13. Sutartas algų pakėlimas atsies miestui apie 52 mil.

Ką veikė žmona ir vyras.

Policija susisiekimui tvarkyti nuo sausio 11 pasikvietė ir 20 policininkų moterų (jų viso yra 300). Atlikusi kelias valandas neįprastos tarnybos, viena policininkė užuovėjoje trina rankas ir trepsi sušalusias kojias. "Tai blogiausia padėtis. Kojioje kada nors esu buvusi. Dėl ko labiausiai norėčiau išsirekti, tai kad mano vyras yra vienas iš streikuojančių — jis yra autobuso šoferis — ir visą dieną dabar sėdinėja sau, dėliodamas kortas".

"Sypsokis", pataria jai leitenantas.

DEL STREIKO moteris policininkė naujose pareigose.

Daug triukšmo sukėlusio istorija, atrodo, bus baigta tuo, kad pašalintieji nebus gražinti; kad eilė ir patys pasišalins, o universiteto vadovybė ims labiau atsivėlgti į dėstytojus, jų įjungimą į akademinę bendruomenę ir jų pozityvios rolės stiprinimą.

L. B. JOHNSONAS: "Atkaklus veržimasis į tautinę nepriklausomybę yra stipriausia jėga šių dienų pasaulyje, kuriame mes gyvename" — sausio 12 kalboje.

H. H. HUMPHREY, viceprezidentas, drauge su valstybės sekretorium Dean Rusk atstovavo Amerikai Shastri laidotuviuose.

Kas daugiau gauna, daugiau

Kad New Yorke susisiekimo tarnautojo vidutinis atlyginimas 3.13 dol. valandai, metinės pajamos su antvalandžiais — 7,222. New Yorke pramonėje dirba 800,000 darbininkų, ir jų atlyginimo vidurkis 2.63 dol. valandai, arba 60 centų mažiau nei susisiekimo tarnautojo.

Kodėl federalinė valdžia neįsikišo? Žurnalas "Time" sako, kad unijos prezidentas Quill buvo "ištikimas komunistų šalininkas" kai 1934 organizavo uniją.

Stebėtojas teiraujas: kodėl federalinė vyriausybė savo piliečių ginti nepasuntė kariuomenės ir nesinėmė iširti proto žmogaus, kuris neteisėtai kenkė 8 milijonam žmonių, jei ta pati vyriausybė galėjo pasiųsti kariuomenę ir gen. Walkerį nugabenti į bepročių namus.

VOKIETIJA IR IZRAELIS: neatsakingi

Vokietija sumokėjo Izraeliui kompensacijos už žydų nuostolius 850 mil. dol. Siem paskutinis mokėjimas. Dabar eina derybos dėl Vokietijos paskolos Izraeliui palankesnėm sąlygomis kitom valstybėm. Derybos jau 3 mėnesiai eina kietai. Vokiečiai aiškinasi, kad padėtis jau pasikeitusi ir Vokietija turi lygiai elgtis tiek su Izraeliu, tiek su arabų valstybėm.

Tokį vyriausybės nusistatymą labiausiai diktuoja nuotaikos pačioje Vokietijoje. Auga balsai, kad dabartinė Vokietija nesanti Hitlerio Vokietija ir neatsakinga už Hitlerio laikų veiksmus. Su ironija palyginama: taip, kaip dabartiniai žydai neatsakingi už Kristaus žudymą. Tokios nuotaikos tempia padėtį tarp Vokietijos ir Amerikos žydų.

— Tennessee federalinis teismas išaiškino, kad valstybės įstatymas, kuriuo 1965 buvo uždraustas nudusti stovyklos, esančios neteisėtai — irgi "priešinasi" konstitucijos 14 priedui.

— Vakarų Berlyne suimti du amerikiečiai kariai, kurie parūpino amerikiečių karių apsiaustus porai iš rytų Berlyno. Tie kariniai automobiliai gruodžio 19 pervažiavo į vakarus ir persivežė automobiliu užpakaly merginą.

— Rio de Janeiro sausio 11 nuo gausių ir staigių lytų (10 colių per 18 valandų) atkrančių griūtys ir potvyniai palaidojo iki 200 žmonių.

Žydų pamoka: šaukti garsiai ir ilgai...

Sovietuose esą žydai to prašo Amerikos žydus

"Amerikos žydų konferencija žydų reikalui Sovietuose", kurią sudarė 24 žydų organizacijos, po poros savo veiklos metų paskelbė, kad Sovietai "ėmėsi nuolaidų, pažadų ir kai kurių realių atmainų". Taip rašo Jewish Press gruodžio 31. Tačiau tas pats laikraštis informuoja, kad konferencija nelaiško tų pažadų ir atmainų "esminiu žydų gyvenimo pagerėjimu USSR". Esą gilesnė tų visų pažadų analizė "rodo, kad Sovietų tikslas yra asimiliuoti Rusijos žydus; to siekiama draudžiant kultūrinės, religines, švietimo ir spaudos institucijas bei dalykus, kurie galėtų palaikyti skirtingumą".

Nuolaidos, kurias minėjo konferencijos pranešimas, yra tokios: 1. Vieninteliame mėnesiniame žydų laikraštyje bus valia skelbti žinias iš žydų istorijos ir literatūros. 2. Maskvos rabinui pažadėjo leisti spausdinti 10,000 egz. maldos knygy hebrajiškai ir leisti 15-20 mokinių mokyti rabinų mokykloje, kuri nuo 1962 visai uždaryta. 3. Pažadėjo išrašyti žydų vardą tuose paminkluose, kurie yra pastatyti kaip hitlerinėm aukom. 4. Kosyginas sutiko paskleisti viešai kad "antimizmas neturi būti remamas".

Konferencija savo pareiškimą baigė išvada ir įsipareigojimu. Išvada: "Sovietų vadai yra įautrūs pasaulio opinijos spaudimui". Įsipareigojimas: Organizacijos, kurios sudaro minėtą konferenciją, įsipareigoja neatleisti savo pastangų, kad pasaulio opinija būtų atkreipta į Sovietų žydus.

New Yorke žydų studento organizacijos gruodžio 24 surengė diskusijas dėl žydų Sovietuose. Diskusijos pripažino reikalingą mobilizuoti opiniją trim kryptim: rodyti, kad sovietai opinijai yra labai įautrūs; rodyti, kad Amerikos vyriausybė ir ypačiai Amerikos žydai yra giliai susirūpinę bet kuria galima intervencija žydų reikalui Sovietuose; rodyti Sovietų žydams, kad jie nėra užmiršti. Kalbėtojai citavo daugel dokumentų, kad Rusijos žydai prašo Vakarų žydus kelti balsą už juos. Jie nuolat kartoją: "Kodėl jūs tylite? Šaukite garsiai ir ilgai protestu ženkliu..."

Rusijos žydų balsas "šaukti garsiai ir ilgai" ypačiai dėmesio vertas, nes buvo ir tarp Amerikos žydų vadų, kurie reikalavo tylėti; esą šauksmais tik "erzinti sovietus ir pabloginti žydų padėtį".

Šie patys argumentai tarp kai kurių baltiečių, ypačiai mūsų kaimynų, buvo su užsispyrimu kartojami prieš lapkričio 13 manifestaciją: girdi, laikai nepalankūs, reikia išlaukti, iki bus tarptautinė padėtis palankesnė; nes jeigu kalbam, reikia kalbėti apie realesnius norus kuriuos ir vakaruose supras — apie padėties pagerinimą apie satelitinę padėtį, bet tik jau nešaukti apie nepriklausomybės atstatymą.

Italijoje grįš socialistų vienybė

Italijos Saragato socialistai savo konferencijoje Neapoly pasisakė už susijungimą su Nenni socialistų partija. Skilimas įvyko 1947. Saragatas su savo šalininkais pasitraukė, kada Nenni ir dauguma sudarė sąjungą su komunistais. Nuo 1956 po bolševikų smurto Venegrijoje Nenni ėmė šalintis nuo Maskvos ir ieškoti vienybės su

demokratinėm partijom. Dabar Saragatas yra prezidentas. Nenni yra min. pirmininko pavaduotojas. O lapkričio mėn. ir Nenni partija buvo nutarusi ieškoti vienybės su Saragato grupe. Jei vienybė bus vykdoma, Nenni socialistai turės praktiškai nutraukti koaliciją su komunistais atskirų miestų savivaldybėse.

STREIKAS IR UNIVERSITETAS

New Yonkas 1964 garsėjo langų daužymu, krautuvių plėšimu ir kitokiom masinėm riaušėm, o 1965 ėmė garsėti ruošiamais streikais, kuriuos įvykdė jau 1966. Streikų viršūnėje yra susisiekimo streikas. Jo šešėlyje lieka kitas streikas, kurio reikšmė buvo taip stengiamasi išpūsti — įtraukiant unijas, kitus universitetus ir net Kongreso narius. Tai streikas šv. Jono universitete, didžiausiame katalikų universitete Amerikoje.

Dėl ko eina konfliktas? Pirmausia, ne dėl to, dėl ko viešai skelbiama. Skelbiama, kad pasipriešinimą organizavo dėstytojai ir studentai, gindami "akademinę laisvę". Jei akademinė laisvė bus suprasta dėstytojų teisė skelbti savo pažiūras jam skirtoje akademinėje mokslo srityje, tai nebuvo kebliai nusiskundimai tos rūšies trukdymais. Konfliktą pagrindinės priežastys buvo kitos. Viena, protestas prieš profesinę diskriminaciją, prieš mažesnius atlyginimus nei kitur; prieš nedavimą eigos dėstytojo pastoviam angažavimui universiteto darbai. Iš 510 nuolatinių dėsty-

tojų pusė dirba mažiau kaip 5 metus. Tokiem atlyginimas mažesnis. Kada po trejų metų universitetas sutarties neatnaujina, dėstytojas pasitraukia, ir universitetas turi galimybę paieškoti vėl jaunų, taigi ir pigesnių jėgų. Antra priežastis — apribojimas dėstytojų įtakos universiteto administravime, programų sudaryme, dėstytojų kvietime. Pastaroji priežastis labiausiai ir įkaitino santykius tarp dėstytojų ir universiteto vadovybės.

Konfliktas prasidėjo, kaip informuoja universiteto planavimo koordinatorių Tėvas Joseph T. Tinnelly (Daily News sausio 12) nuo 1965 kovo mėnesio. Dėstytojams, kurie reikalauja, kad minėti administravimo bei planavimo reikalai būtų sprendžiami sudarytos dėstytojų tarybos (100 žmonių), vadovavo Tėvas Peter O'Reilly, kuris pirmininkauja dėstytojų federacijoje, taigi unijoje. Universiteto vadovybė tarybos pasisakymus norėjo laikyti ne tik sprendimais, kiek patarimais ir jų nevykdė, pasirem-

Irgi ekumeniškai.

Katalikų protestantų ir žydų dvasininkai sausio 12 pasiuntė bendrą telegramą susisiekimo valdybai

Rodezijos min. pirmininkas Ian Smith tuo skiriasi nuo New Yorke majoro Lindsay, kad pastarasis į tarnybą streiko metu ėjo pėsčias, o Smith gazolino blokados metu važiuoja dviračiu.

RODEZIJOS min. pirmininkas Ian Smith

— Vakarų Berlyne suimti du amerikiečiai kariai, kurie parūpino amerikiečių karių apsiaustus porai iš rytų Berlyno. Tie kariniai automobiliai gruodžio 19 pervažiavo į vakarus ir persivežė automobiliu užpakaly merginą.

— Rio de Janeiro sausio 11 nuo gausių ir staigių lytų (10 colių per 18 valandų) atkrančių griūtys ir potvyniai palaidojo iki 200 žmonių.

Mes išeiname iš katalikų ghetto...

"Mes išeiname iš katalikų ghetto". Taip vertino Vatikano bažnytinio susirinkimo dvasia Teubingeno teologijos profesorių Hans Kueng.

Ghetto vardas pradžioje reišė atskirtą miesto dalį, kurioje tegyveno vieni žydai. Dabar tas vardas vartojamas antirine prasme — taikomas bet kuriai žmonių grupei, kuri savo mintim, savo gyvenimo stilium yra izoliavusi nuo kitų grupių.

Skatinimą išeiti iš ghetto išgirstam ir tarp lietuvių katalikų. Tai reiškia išėjimą iš savo uždarumos, iš grupės, iš religinės bendruomenės ir santykiavimą su kitų partijų, kitų tautybių, kitų ideologijų žmonėmis.

Išeiti iš ghetto turi teigiamas prasmės. Ją iš naujo parodė popiežius Paulius kalėdinėje kalboje, aiškindamas Bažnyčios susirinkimo mintį. Jis kalbėjo: "Bažnyčia tam tikra prasme išeina iš savęs ir eina susitikti su mūsų laikų žmonėmis... Bažnyčia siekia progų kontaktam su pasauliu".

Tie žodžiai patvirtina tai, ką Kueng pavadino išėjimu iš ghetto.

Kreipdamasis į "pasaulį", popiežius net išpėja, dėlko Bažnyčia eina į "modernųjį pasaulį": "ji eina į jus ne dėl garbės, ne dėl sau siekiamų ypatingų privilegijų. Ji nesispardžia į pirmaujančias vietas. Ji mie-

Ne visi šūkiu feisingi, kurie gražiai nuskamba po Vatikano II bažnytinio susirinkimo

lai pripažįsta, skatina, laimina jūsų kultūros ir jūsų pažangos didžiąsias vertybes. Ji nesiekia sau nei valdžios nei turto". Ji tik siekia, popiežiaus žodžiais, padėti išspręsti didžiosios pasaulio dalies "fizinį ir dvasinį alkį".

Išėjimas "į pasaulį" atneša vieną pagundą: virsti tokiu, kokiu yra tame "pasulyje" dauguma. Tokiu pavirtęs bus ramus, galėdamas plaukti pasroviui, neturės konfliktų. Bet tokis jo atėjimas į "pasaulį" tepadidins pasaulio lašų skaičių, bet ne jo kokybę.

Popiežius Paulius priminė, kad tokį neteisingą "aggiornamento" suprantimą jau buvo taisęs popiežius Jonas XXIII. Priminė, kad minėtas "aggiornamento" įvykdytas ne "siekiant prisimti laiko dvasią ar sudedant pasitikėjimą į sekuliarinio pasaulio netvirtas ideologijas ar apsiirantant su istorinio fatalizmo pažūrom, bet siekiant atnaujinti savyje Kristų ir Jį apgaubti didesniu pažinimu".

Tai mintys, kurios reiškia, kada prasminga išeiti į "modernųjį pasaulį" — tada, kai tavo mintyse, nusistatymuose, veiksmuose, santykiuose su kitais yra gy-

va Kristaus dvasia; kai žmogus bent iš tolo gali artėti į apaštala, kuris sakėsi; ne aš gyvenu, bet Kristus manys gyvena...

Ghetto vėl tenka prisiminti. Prisiminti ne bėgimą iš ghetto, bet grįžimą į ghetto, jei tuo žodžiu suprasime uždaramą, siaurą ratą, net vienvėdžio apsimastymą, kuriame bręsta mintys, stiprėja pasiryžimai.

Kristus, prieš išeidamas į "pasaulį" išganom darbu, išėjo į tyrus 40 dienų pasninkui — vienvėdžio apsimastyme turėjo sutvirtėt jo dvasios jėgos didžiam misijos darbu.

Kristaus sekėjai uždaro kolektyvą, kuriose stengiasi atnaujinti savyje Kristaus dvasią, ilgai treniruojami uždaram, sąkytum, ghetto.

Net Kristaus priešininkai, rengdamiesi į žygį prieš Kristų, ilgai treniruojami uždaram, sąkytum, ghetto.

Žydų tauta išliko su savo dvasia savo formaliuose ar faktiniuose ghettouose. Jų spauda skundžiasi, kad tirpsta išiliejė į "modernųjį pasaulį".

Lietuvių daugel organizacijų susilpo, kai jų nariai išėjo veikti į "placią lietuvių visuomenę" ir ilgainiui suplikėjo, savo dvasia pavarę, užmiršę atsigavinti savosios organizacijos "ghettoose".

CIUOZYKLOJE Nuotr. V. Maželis

SPAUDA

KAS PASIŪLĖ JUSTĄ PALECKĮ

Dirvoje sausio 10 V. Mašalaitis (buvęs ministrų tarybos reikalų vedėjas) primena 1940 birželio 16-17, kada Lietuva jau buvo okupuota ir sudarinėjama "liaudies vyriausybė". To sudarymo vieną smulkmeną jis taip aprašo:

"Apie 3 val. nakties (birželio 17) į ministrų tarybą paskambino Sovietų pasiuntinys Pozdnokovas, klausdamas, kur dabar galis rasti ministrą pirmininką Merkį. Merkys, trūnė pasitaręs su kitais ministrais, paėmė telefono ragelį. Vis spėjęs pasisveikinti su Pozdnokovu, paprasė pietuko ir bloknoto. Tuojau pamatėme, kad Merkys, pagal Pozdnokovo diktatą, rašo naujos tarybos sudėtį. Visų ministrų nusteibimą sukėlė Paleckio kandidatūra. Kiti kandidatai mažiau ar daugiau buvo žinomi, išskyrus Matą Mickį. Prisiminiau Jurgį Kriščiūną, kuris ilgus metus dirbdamas žemės ūkio institucijose, galėjo turėti žinių ir apie agr. Mickį. Pažadines telefonu Jurgį Kriščiūną, paprašiau jį tuojau atvykti į ministrų tarybą. Po keliolikos minučių jis jau buvo taryboje ir pasakojo ministrams, kad Mickis yra baigęs žemės ūkio technikumą, la-

bai ribotų gabumų žmogus ir jau seniai yra pasireiškęs savo prokomunistinėmis tendencijomis. Kriščiūnas patarė daryti žygių pakeisti Mickį agr. Vazalinskio kandidatūra. Šis, kalbėjęs Kriščiūnas, nors taip pat pasižymėjęs savo kairumu, bet bent supras ir sugebės įvertinti savo veiksmus, ko negalima sakyti apie Mickį, kuris buvo tik aklas įrankis bolševikų rankose.

Merkys nedelsdamas paskambino Pozdnokovui, prašydamas pakeisti Mickį Vazalinskio kandidatūra. Pozdnokovas griežtai atsisakė tai padaryti, motyvuodamas, kad tai yra ne jo galioje, reiktų atsiklausti centro, o tokiam atsiklausimui jis neturįs laiko. Be to, jis pareikalavo nedelsiant paruošti naujos tarybos sudarymo aktus ir dar šiandien paskelbti juos Vyriausybės žiniose".

Taip buvo prieš 25 metus. O šiandien to įvykio tęsinio, noro įpilietinti Amerikoje Baltijos valstybių įjungimą į Sovietus, randam naują vaizdelį Drauge.

Draugas sausio 4 informavo apie Sovietų vaikų meno parodą Portlande, Ore. Toje parodo-

Bažnyčios susirinkimo šūkiu eiti į "modernųjį pasaulį" reiškia ne tik šūki: "Išeinam iš katalikų ghetto". Jis reiškia daugiau; reiškia įpareigojimą klausiti savo sąžinę: ar prieš eidamas į "modernųjį pasaulį", jau esu savame ghetto atliekęs moralinį ir intelektualinį treningą, be kurio "moderniajam pasauliui" tegaliu būti trąša, ne druska...

Kas tešaukia: išeinam iš katalikų ghetto... bet užmiršta atsinaujinimą vadinamam katalikų ghetto, tas rūmus statyti pradeda nuo stogo.

Mokesčiai Sovietų Sąjungoje

Sovietų Sąjungos 1966 m. biudžete Lietuvos respublikai nustatyta pajamų — išlaidų suma 838,650,000 rublių. Svarbiausias sovietinio biudžeto pajamų šaltinis yra apyvartos mokesčiai (sales tax), kurį moka visi gyventojai, ką nors (net ir duoną) pirkdami. Tas mokeskis, įskaitytas į kiekvienos prekės kainą ir sudaro nuo 10 iki 40 ir net 60 proc. kainos. Biudžeto įstatyme kasmet nurodoma, kiek kurioje respublikoje surinkto mokesčio kuriai respublikai bus "grąžinta". Privilegiuotoj padėty šiuo atžvilgiu yra Kazachija (Kazachstanas). Ten ne tik visą 100 proc. apyvartos mokesčių atiduoda, bet numato pridėti dar subsidiją — daugiau kaip milijardą (bilijoną) rublių. Visą apyvartos mokesčių sumą palieka dar dviejose respublikose: Turkmenijoje ir Tadžikijoje. Subsidijos Turkmenijai numato beveik 100 milijonų rublių, o Tadžikijai — beveik 50 milijonų. Ten plečiama kolonizacija.

Iš Azerbaidžano centrinis išdas pasiims tik 0.4 proc. apyvartos mokesčio, iš Armėnijos — 3.7 proc., Uzbekijos — 6.8 proc., Gruzijos 7.5 proc., Kirgizijos — 7.7 proc., o iš Lietuvos — 12.5 proc. (mažiau negu būdavo kitais metais).

Daugiau, negu iš Lietuvos, centrinis išdas tų mokesčių pasiims: iš Gudijos — 32.4 proc., iš Estijos — 43.1 proc., Moldavijos — 57.4 proc., Ukrainos — 60.6 proc., iš pačios Rusijos (su jos nerusiškėmis sritimis, neįeinančiomis į vad. sąjungines respublikas — 69 proc., o visų didžiausią dalį iš Latvijos — net 79.8 proc. (Kai kuriais metais iš Latvijos pasiimdavo net apie 90 proc.). Iš Latvijos visada ypatingai didelė tų mokesčių dalis paimama, matyt, todėl, kad Latvijoje pramonė jau gerokai išplėsta, apyvarta didelė, tad Latvijai turį užtekti tik penktadalio jos teritorijoje surenkamo apyvartos mokesčio. (Elfa)

je "nemaža" vaikų darbėlių buvo parodyta iš Baltijos valstybių. Anč tų darbėlių buvo gana taisyklingai užrašytos vaikų pavardės, vardai ir kilimo vietos: "Lithuanian Republic", "Estonian Republic", "Latvian Republic"... Kai tik pabaltiečiai pastebėjo tokius užrašus prie vaikų darbėlių, jie per Baltijos komitetą... pareiškė viešą protestą, kuris buvo patalpintas vietos dienraštyje "The Oregonian" vedamajam puslapyje. Šiame proteste laiškė baltiečiai paneigė Sov. Sąjungai teisę atstovauti Baltijos respublikas ir kalbėti tų tautų vardu...

Malonu konstatuoti, kad šis baltiečių protestas susilaukė šilto atgarsio vietos amerikiečių visuomenėje. Baltiečiai gavo daug laišku, kuriuose užjaučiami Baltijos kraštų žmonės ir pamerkiama Sovietų Sąjungos agresija Baltijos valstybių atžvilgiu. Kai kurios organizacijos ir klubai paprasė pabaltiečių atstovus padaryti paskaitas apie Baltijos kraštus ir Sovietų agresiją prieš juos... Žurnalas "Crusade for Freedom" išsiai persispausdino baltiečių protestą.

Dabar jūs galite aplankyti savo artimuosius Lietuvoje —

Mūsų įstaiga taip pat sutvarko pramogines ir biznio keliones į visus Sovietų Sąjungos valdomus kraštus. Mes parūpiname vizas, sutvarkome rezervacijas ir kt. Smulkesnioms informacijoms rašykite - skambinkit daugiausia patyriusiam Kelionių biurui į Rytų Europą

COSMOS TRAVEL BUREAU, Inc.

45 W. 45 Street, New York 36, N.Y. • Tel. Circle 5-7711

Cosmos Parcels Express Corp.

Patį žinomiausia ir patikimiausia firma Amerikoje, turinti daugelio metų patyrimą siunčiant DOVANAS - SIUNTINIUS į USSR.

Gavėjas nieko nemoka. Tūkstančiai klientų patenkinti. Garantuotas skubus ir tikslus pristatymas. Visi siuntiniai apdrausti. Visuose mūsų skyriuose yra gausus aukštos rūšies prekių pasirinkimas prieinamom kainom. Informacijų ir nemokamų katalogų gausite iš visų mūsų skyrių.

COSMOS PARCELS EXPRESS CORP.

- ATHOL, Mass. — 61 Mt. Pleasant Street CH 9-6245
- Boston 18, Mass. — 271 Shawmut Avenue LI 2-1767
- SO. BOSTON 27, Mass. 327 West Broadway AN 8-0068
- BROOKLYN 11, N.Y. — 307 Union Avenue EV 4-4952
- BROOKLYN 7, N.Y. — 600 Sutter Avenue DI 5-8808
- BUFFALO 6, N.Y. — 332 Fillmore Avenue TL 6-2674
- CHICAGO 22, Ill. — 2222 W. Chicago Avenue BR 8-6966
- CHICAGO 8, Ill. — 3212 So. Halstead Street WA 5-2737
- CLEVELAND 13, Ohio — 904 Literary Road TO 1-1068
- DETROIT, Mich. — 730 Michigan Avenue VI 1-5355
- GRAND RAPIDS, Mich. — 636-38 Bridge St., N.W. GL 8-2256
- HARTFORD 14, Conn. — 200 Franklin Av., tel. 233-8030, 246-0215
- HAMTRONCK, Mich. — 11333 Jos. Campau ES 2-4685
- IRVINGTON 11, N.J. — 762 Springfield Ave. FO 3-8569
- LAKEWOOD, N.J. — 126 - 4th Street AN 1-2994
- LOS ANGELES 22, Calif. — 960 So. Atlantic Blvd. AN 1-2994
- NEWARK 3, N.J. — 428 Springfield Avenue BI 3-1797
- NEW HAVEN, Conn. — 509 Congress Ave. LO 2-1446
- NEW YORK, N.Y. 10011 — 108 West 14th Street CH 3-3005
- NEW YORK 3, N.Y. — 39 - 2nd Avenue AL 4-5456
- PASSAIC, N.J. — 176 Market Street GR 2-6387
- PATERSON 1, N.J. — 99 Main Street MU 4-4619
- PHILADELPHIA 23, Pa. — 525 W. Girard Ave. PO 5-5892
- PITTSBURGH 3, Pa. — 1307 E. Carson Street HU 1-2750
- SAN FRANCISCO, Calif. — 2076 Sutter Street FI 6-1571
- WATERBURY, Conn. — 6 John Street PL 6-6766
- WORCESTER, Mass. — 174 Millbury Street SW 8-2868
- YOUNGSTOWN 3, Ohio — 21 Fifth Avenue RI 3-0440

WEISS & KATZ, INC.

187 ORCHARD ST., N. Y. C. Tel. GR 7-1130

DIDMENŲ IR MAŽMENŲ PREKYBĄ

— DIDELIS PASIRINKIMAS AUDINIŲ —

- Vyrų ir moterų eilutėm, apsiaustam, suknelėm ir kt.
- Audiniai angliškos ir vietinės vilnos, šilko, medvilnės
- Specialiai žemos kainos siunčiant audinius į užsienį
- Mes padidinome savo patalpas, kad galėtume geriau patarnauti klientams. Prašome užėti ir pasižiūrėti.

— HAVEN REALTY —

Real Estate • JOSEPH ANDRUSIS • Insurance

Apraudimas gyvybės, namų, automobilių, baldų ir k. Namų pardavimas, apdraudimas, Income Tax užpildymas. Mutual Funds — P pinigų investacijos.

Kasdien nuo 9 iki 8 val.; šeštadieniais iki 6 val. popiet.

87-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. • Tel. VI 7-4477

Namų pirkimo, pardavimo, apdraudimo ir visokiais reikalais kreipkitės į

JOHN ORMAN AGENCY

Insurance - Real Estate

110-04 Jamaica Avenue Richmond Hill 18, N. Y. Tel. Vİrginia 6-1800

VILNONĖS MEDŽIAGOS JŪSŲ ARTIMIESIEMS IMPORTUOTOS IR VIETINĖS

Vilnonės medžiagos kostiumams, paltams ir suknelėms. Taip pat šilkinės, maišytos, spalvotos, įvairios užrašais, vilnonės škaros ir šalikai — Geriausios rūšies pigiausiomis kainomis. Specialus patarnavimas paruošiant paketus į Europą. Užėkite ir įsitikinsite!

SUPERIOR PIECE GOODS CORP.

Tel. AL 4-8319 • 200 Orchard St., New York, N.Y. 10002

Siųskite į Lietuvą ir SSSR

DOVANŲ SIUNTINIUS

— gerą atraižą medžiagos paltui, kostiumui ar suknelei. Pasirūpinkite medžiagos išsiuntimu tuojau! Išpardavimas nepaprastai žemom kainom atraižų vilnonės medžiagos — importuotos ir vietinės — trijose krautuvėse:

S. BECKENSTEIN, Inc.

118-125-130 ORCHARD STREET — GR 5-4525 Cor. DELANCEY, N. Y. C.

Krautuvės atviros kasdien ir sekmadieniais, išskyrus šeštadienius, nuo 9 ryto iki 6:30 vak.

S. Beckenstein krautuvėse kalbama rusiškai, lenkiškai, ukrainiškai

Važiuoti BMT išlipant Essex Street, keltis elevatorium į viršų, arba IND traukiniu D-6 Avenue iki Delancey St.

Atsineškite šį skelbimą, kuris bus ypatingai įvertintas!

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAMS palengvinti išsiųsti prenumeratą, dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirpti, užpildyti ir pasiųsti adresu:

Darbininkas, 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221

Prašau pratęsti prenumeratą 1966 metams.

Vardas ir pavardė

Adresas

DARBININKAS naujiem skaitytojams pirmuosius metus tik \$5.00. Visi kiti skaitytojai, kur begyventų, moka \$7.00.

Siunciu už prenumeratą \$..... aukų \$..... Viso \$.....

(Data)

(Parašas)

DARBININKAS

910 WILLOUGHBY AVE.
BROOKLYN, N. Y. 11221

Editorial Office GL 5-7281 • Business Office GL 2-2923
THE WORKER (Title Copyright) by FRANCISCAN FATHERS

Eina nuo 1915 metų.
1951 sujungė AMERIKA, LDS organą DARBININKA ir LIET. ŽINIAS

Second-class postage paid at Brooklyn Post Office

Published semi-weekly except holiday weeks and July and First week in August when published weekly.

Prenumeratos kaina \$7.00 — Subscription per year \$7.00

Laikraštį tvarko REDAKCINĖ KOMISIJA. Vyr. red. S. SUZIEDELIS

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taiso savo nuožūra. Nenaudoti straipsniai saugomi ir gražiems autoriams prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę. Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Padėka už nekvietimą lenkų . . .

Padėka paprastai reiškama už koki nors gerą darbą arba paslaugą. Tokiu geru darbu K. Baronas, vilniečių sąjungos Kanadoje pirmininkas, laiko lenkų nekvietimą į didesnes lietuvių rinkimus. Tėviškės Žibu-ruose (gruodžio 30) jis rašo: "Nuostirdžiai dėkoju rengėjam Chicagoje už nepakvietimą lenkų į Mac Cormick salę, statant Requiemi ir Vilniaus varpus! Taisai didelės meninės jėgos koncertas buvo skirtas prisiminti Lietuvos didvyriam-partizanam ir Sibiro kankiniam, kurie per 25 metų padėjo galvas už laisvę (ž. Darb. birželio 25).

Dar prieš tą koncertą, birželio 13, dr. P. Mačiulis spaudoje buvo raginęs pakviesti svečiais ir lenkus. K. Baronas dėkoja, kad to nebuvo padaryta. Dėkoja atsakydamas ir dr. P. Mačiulio du naujus straipsnius aktuoliau lietuvių-lenkų santykių klausimu (Tėv. Žib. XI.25, XII 2). Mums atrodo, kad ir tas atsakymas ir ta padėka yra dar vienas akmenėlis į langą kaimyno, su kuriuo blaivus galvojimas verčia ieškoti glaudesnių ryšių ir didesnio susipratimo.

Dr. P. Mačiulis, mūsų veteranas diplomatas, visą savo gyvenimą atstovavęs Lietuvai įvairiose kraštuose ir dirbęs Lietuvos Užsienio Ministerijoje, neužsitaravo tokio "dialogo", kuriame prikišama, kad jis visai nepažįsta lenkų tautos. Esą tą pažintį įgiję tikrai 20 metų kentę lenkų prispaudą Vilniaus krašte. Lenkiam galvą prieš tuos mūsų kovotojus už lietuviybę ir Lietuvos sostinę, nemažinam ir jų patirtų skriaudų, bet manome, kad lenkus nemažiau pažįsta ir senieji mūsų veikėjai, ypač tvarkę Lietuvos reikalus su užsieu-

niais. Antra vertus, reikalinga ne tik gerai kaimyną pažinti, bet ir patį save. Mat, daug lengviau palaikyti širdyje kartumą ir nepasitikėjimą kaimynu dėl patirtų skriaudų, negu ieškoti kelio į koki nors susipratimą ir opaus klausimui sprendimą. Tokiam dialogui reikia nebe aklos sienos ir "nekvietimo", bet priešingai — nuostirdesnio suartėjimo.

Lenkų ir lietuvių santykiai per ilgus amžius prisisunkė tokios aitros, kad abiem kaimynam nėra lengva santūriai juos svarstyti. Nė dabartinė padėtis štampos neatleidžia, nes rytų vidurio Europoje yra įvesta prievartinė tvarka, kurios nėra lenkai, daug laisvesni už lietuvius, nelaiko galutine. Naujai tvarkai ateis laikas, bet tam privalu ruoštis jau dabar. Tuo atžvilgiu dr. P. Mačiulo straipsnis gerai pagrįstas ir vertas ypatingo dėmesio. Jis teisingai pastebi, kad Lietuva, jei reikės, "ateityje tarsis... su tais lenkais, kurie pasilikę savo gimtajame krašte bolsėvikinio jungo vilkti. Kadangi tokiose derybose (dr. P. Mačiulis tai gerai žino) daug reikšia visuomenės geros ar blogos nuotikos, reikia iš anksto stengtis tokias palankias sau nuotaikas kaimynuose, šiuo atveju lenkuose, įsigyti!

Lengviau galėsime tą uždavinį atlikti ir savo tautai pasitarnauti, kviesdami lenkus į savo iškilmes ir eidami pas juos megdami draugiškus pokalbius, rūpindamiesi dabar bendra abiejų tautų nedalia, kaip Pavergtųjų Tautų Seime New Yorke, ir bandydami aiškintis, kaip ateityje galėtume sutvarkyti kaimyninius santykius, kad iš jų pradingtų prakties paliktas aitrumas.

Atleiskit, kad galiu tik vieną dolerį paaukoti

Iš R. Kezio pranešimo apie lapkričio 13 žygį

Lapkričio 13 žygio komitetas formaliai darbą baigė, savo apyskaitas visuomenei pateikė gruodžio 18 susirinkime, pinigėm apyskaitom tikrinti pakvietė bendruomenės atstovus. Jei prie tų apyskaitų grįžtame, tai dėl to, kad jose yra įdomių duomenų, kurie parodo ryškesnį mūsų visuomenės vaizdą. Čia imame ištraukas iš Romo Kezio pinigėnės apyskaitos.

Suminėjęs visus gausius piniginio vjaus organizatorius ir bendradarbius, pranešėjas kalbėjo apie darbo pradžią:

Pradžioje darbas buvo sunkus. Kai kurie asmenys, žadėję finansinę paramą, vėliau atsisakė paremti, kas gerokai pakenkė organizatorių moralei ir trukdė darbą. Viena iš pirmųjų ir didžiausia pinigėnė au-ka — 1,000 dol. — atėjo iš Amerikos Lietuvių Tarybos. Likusią stambią sumą teko surinkti paskolomis. Didžiausias paskolas davė dr. Juozas Kazickas 3,000 dol.; ALB centro valdyba, Antanas Mažeika ir Romas Kezys po 2,000 dol.; ALT-a 1,000 dol. ir Tautos Fondas 500 dolerių.

New York Times puslapyje mes turėjome atkarpėję su prašymu siųsti aukas. Viso atsiliepė 89 asmenys, prisijusdami 354 dol. Iš atsakusių lietuviškų pavardžių yra tik "keletas. Daugiausia atsiliepė kita-taučiai. Bet tai ir suprantama, nes lietuviai labai dosniai au-kojo per kitus kanalus.

Aukos laiškas ir prierašai:

Labai svarbus mūsų pajamų šaltinis buvo išsiuntinėti laiškai ("Ar girdėjai...") su prašymu aukoti ir dalyvauti manifestacijose. Šiam projektui vadovavo Jonas Klivecka su gausiu būriu talkininkų. Buvo išsiuntinėta apie 18,500 laiškų. Iš jų yra gauta 1,489 teigiami atsakymai, arba 8 proc. Tai yra gana aukštas procentas, ką gali patvirtinti tie, kurie renka aukas laiškais. Su atsakymais gavome 9,151 dol. Taigi amais atsakymais laikome tuos, kurie su atsakymu prisiuntė nemažiau kaip 1 dol. Su atkarpėlimis esame gavę įvairių prierašų. Kai kurie iš jų tiesiog ašarą išspaudžia. Pav., viena senutė "Esu 91 metų amžiaus. Atleiskite, kad galiu tik 1 dol. paaukoti iš savo mažos pensijos jūsų kilniam darbui. Tegul Die-

vas Jums padeda išlaisvinti Lietuvą". Esame gavę ir tokių atsakymų, kurie priverčia nusišypsoti. Pav., vienas rašo: "Jūs prakeikti dypukai, turėtumėte daugiau mëlstis, o ne išsigalvoti visokių triksų, kaip iš žmonių pinigus siurbti, ir su visokiais laisvinimais žmonėm nervus gadinti. Nei cento jums!"

Kas lietuviškai, kas angliškai:

Iš šių laiškų galima pasidaryti įdomių statistinių išvadų. Vieną iš jų aš esu padaręs. Laiškas vienoj pusėj buvo surašytas lietuviškai, kitoj — angliškai. Buvo įdomu patirti, kiek žmonių naudojo lietuviškąją pusę, kiek — angliškąją. Paaiškėjo, kad 25 proc. naudojo angliškąją pusę, 75 — lietuviškąją. Iš to galima daryti išvadą, kad ketvirtadalis sąmoningų ir lietuviškam reikalui jautrių lie-

tuvių mieliau vartoja anglų kalbą negu lietuvių, kada tarp šių dviejų turi laisvą pasirinkimą.

Ženkletariai ir leidiniai

Manifestacijai buvome pagaminę 20,000 skardinių ženkletarių su užrašu "Restore Lithuania's Independence". Juos pardavinėjome po 25 centus arba davėme aukotojam nemokamai, kurie to pageidavo. Dėl šios priežasties tikslios apyskaitos už ženkletarius pateikti negalime. Šiuo metu turime apie 1500 neparduotų ženkletarių.

Lapkričio 13 buvome paruošę programinį leidinėlį, kurį redagavo Jonas Rūtenis. Leidinėlį pardavinėjome Madison Square Garden po 25 centus. Buvo parduota 3,820 kopijų. Jų dar yra likę. Kas norėtų nemokamai įsigyti. Su šia programa dalinome ir kitą leidinėlį, kurį

buvo paruošusi KLNA latvių sekcija. Jis buvo atspausdintas latvių lėšomis.

Kiek Biliety:

Madison Square Garden bilietai buvo platinami 6-se vietovėse JAV ir Kanadoje. Pažymėtina, kad iki gruodžio 15 d. 14 platintojų dar nėra atsiskaitę už bilietus. Neskaitant jų, viso parduota ar nemokamai išdalinta 10,243 bilietai. Iš šio skaičiaus latviai yra pardavę 1,108 bilietus, estai — 57. Prie įėjimo buvo parduota 768 bilietai.

Iki gruodžio 15 KLNA aukom ir paskolom turėjo 64,652.37 dol. pajamų. Išlaidos — 50,162.15 dol. Šiuo metu kasoje yra 14,490.22 dol. Pagrindines pajamas sudarė aukos, parduoti bilietai ir paskolos. Pagrindinės išlaidos (apskritais skaičiais):

salė 14,200 dol., New York Times puslapis — JAV ir Europos laidos 7,500 dol., propaganda ir leidiniai 9,300 dol., atlyginimai už darbus 2,500 dol. (KLNA vienu metu turėjo 4 apmokamus tarnautojus), kelionės 940 dol., išmokėtos paskolos — 9,600 dol.

Iš kur daugiausia:

Valstybėm didžiausias pajamas esame gavę iš šių (ne-skaitant paskolų): New York 12,400 dol., Illinois 8,600 dol., Massachusetts 6,000 dol., Connecticut 4,500 dol., Ohio 3,700 dol., New Jersey 3,600 dol., Kanada 3,500 dol., Michigan —

ROMAS KEZYS daro finansinę apyskaitą KLNA susirinkime gruodžio 19. Nuotr. R. Kisieliaus

Kristaus Karaliaus šventė Lietuvoje

Paskutinį spalio sekmadienį, kaip žinoma, švenčiama Kristaus Valdovo šventė. Nors Lietuvoje daug bažnyčių uždaryta ir varoma stipri ateistinė propaganda, bet žmonės į veikiančias dar bažnyčias gausiai renkasi ir skiria daug reikšmės ypatingom šventėm. Antai, šiemet Panevėžyje spalio 31, Kristaus Karaliaus šventėje, katedra buvo pilna žmonių. Žmonės su ašaromis meldėsi prie išstatyto Švenč. Sakramento ir ejo procesijoje bažnyčios viduje. Lauke procesijos draudžiamos. Kas 15 minučių buvo dalijama komunija. Beveik visi palamdu dalyviai priėmė Švenčiausiąjį. Žmonės susirūpinę antireligijone propaganda tarp jaunimo; ji

varoma per mokyklas ir organizacijas. Taip pat reiškama nepasitenkinimas, kad vysk. Julijonas Steponavičius, Panevėžio ir Vilniaus diecezijų apaštališkasis administratorius, jau penktį metai kaip laikomas namų arešte Zagareje. (D).

— **Lietuvių Fondo** valdyba prašo visus LF narius, kurie dar nėra atsuntę savo biografijų su nedidelėmis nuotraukomis LF vardynui, tai paskubinti. Nuotraukų antroje pusėje turi būti išskaitomas savininko parašas, kad per klaidą nesulaukėte. Siųsti adresu: L. Fondas 6643 So. Maplewood Chicago, Ill., 60629.

A. ČECHOV

Pažįstamas vyriškis

ŽAVINGIAUSIOJI Vanda arba, kaip ji buvo vadinama pasa, garbinga pilietė Nastasja Kanavkina, išsirašiusi iš ligoninės, atsidūrė tokioje padėtyje, kokioje ji anksčiau niekadjos nebuvo: be pastogės ir be kapeikos kišenėje. Kaip verstis? Ji pirmiausia nulyko į paskolų kasą ir užstatė ten žiedą su turkizu — vienintelę savo brangenybę. Už žiedą jai davė rublį. Bet... ką pirksi už rublį? Nenupirksi už tuos pinigus nei madingo trumpo palaidinuko, nei aukštos skrybėlės, nei korpelių bronzos spalvos. O be šių daiktų jos buvo tokia savijautą, tartum ji nuoga būtų. Jai rodėsi, kad ne tik žmonės, bet arkliai ir šunės žiūri į ją ir juokiasi iš jos prastų drabužių. Ir galvoji ji tik apie drabužius. O klausimas gi — ką valgs ir kur nakvos, jai visiškai nerūpėjo.

Man nė vienas neatsisakys duoti, nes...
Bet pažįstamų vyriškių neteko sutikti. Juos buvo lengva vakare Renesanse rasti. Bet ir Renesansą neįleis su šitokiais prastais drabužiais ir be skrybėlės. Kaip verstis? Po ilgo kamavimosi, kai jau įkyrėjo ir vaikščioti, ir sėdėti, ir galvoti, Vanda nutarė išbandyti paskutinę priemonę: nueiti pas koki pažįstamą vyriškį, tiesiai į butą ir paprašyti pinigų.
"Pas ką nueiti — mastė ji. — Pas Mišą negalima — vedęs. Rudasis senis dabar istaigoje."
Vanda atsiminė dantų gydytoją Finkelį, perkrikštytą, kuris prieš tris mėnesius padovanojo jai apyrankę ir kuriam ji vieną kartą per vakarienę vokiečių klube išpylė ant galvos stiklinę alaus. Atsiminusi apie šitą Finkelį, ji labai nudžiugo.
"Jis tikrai duos, kad tik aš jį namie rasčiau... — galvojo ji, eidama pas Finkelį. — O neduos, tai aš jam ten visas lempas sudaužysiu."

Kai ji artėjo prie dantų gydytojo durų, tai jau turėjo paruošusi galvoje planą: ji juokdamas užlėks laiptais, įpuls į gydytojo kabinetą ir pareikalas 25 rublių... Bet kai ji palietė skambutį, šitas planas kažkaip pats savaime iš galvos išrūko. Vanda staiga pradėjo bijoti ir nerimauti, — tai su ja anksčiau niekadjos neatsitikdavo. Ji buvo drąsi ir akiplėšiška tik girtroje draugėje. Dabar gi, apsiūkusi paprastais drabužiais, atsidūrusi paprastos prašytojos roleje, kurią gali nepriimti, ji pasijuto baikšti ir pažeminta. Ji susigėdė ir pasibaisėjo.
"Gal būt, jis jau pamiršo mane... — galvojo ji, nesiryždamas truktelėti skambučio. — Ir kaip aš eisiu pas jį tokiais drabužiais? Tartum elgeta arba kokia nors miesčionkėle..."
Ir nedrąsiai paskambino.
Už durų pasigirdo žingsniai; tai buvo šveicorius.
Ar gydytojas namie: — paklausė ji.
Dabar jai būtų maloniau buvę, jeigu šveicorius būtų pasakęs "nėra". Bet šis, atsakymo vietoje, įleido ją į prieškambarį ir nuvilko ją apsiaustą. Laiptai atrodė prabangūs, puikūs, bet iš visos prabangos jai pirmiausia krito į akis didelis veidrodis, kuriame ji pamatė nu-

skurėlę be aukštos skrybėlės, be madingo palaidinuko ir be bronzos spalvos korpelių. Ir Vandai keista atrodė, kad dabar, kai ji buvo neturtingai apsirėdžiusi ir panešėjo į siuvėją ar skalbėją, joje atsirado gėda ir jau nebebuvo nei žūlumo, nei drąsos, ir mintyse ji jau savė vadino ne Vanda, o kaip anksčiau, Naste Kanavkina.
— Prašau — pasakė kambarinė, lydėdama ją į kabinetą. — Gydytojas tuojau... Sėskitės.
Vanda sudribo minkštoje kėdėje.
"Taip ir pasakysiu: paskolinkite! — galvojo ji. — Tai madingas, nes juk jis man pažįstamas. Tik šit kambarinė kad iš-eitū iš čia. Kambarinei esant, nepatogu... Ir kodėl ji čia stovi?"
Po penkių minučių atsidarė durys, ir įėjo Finkelis, aukštas, tamsaus gymio perkrikštąs, riebiais skruostais ir puspaučiomis akimis. Skruostai, akys, pilvas, storos šlaunys — visa šita jame atrodė taip sočiai, šlykščiai, atstumiančiai. Renesanse ir vokiečių klube jis paprastai būdavo įsigėres, nesigalėjo ten pinigų moterims ir kantiariai kentė jų juokavimus (pavyzdžiui, kai Vanda išpylė jam ant galvos alų, tai jis tik nusišypsojo ir pagrasė pirštu); dabar gi jis buvo paniures, mie-

gūstas ir atrodė orus, šaltas, kaip viršininkas, ir kažką kramtė.
— Ką paliepsite? — paklausė jis, nežūrėdamas į Vandą.
Vanda pažiūrėjo į rimtą kambarinės veidą, į sotų Finkelį, ir kuris, matyt, nebepažino jos, ir nuraudo...
— Dan... tys skauda... — sušnibzdėjo Vanda.
— Aha... Kokie dantys? — Kur?
Vanda atsiminė, kad jos vienas dantis yra kiauras.
— Apačioje, dešinėje... — pasakė ji.
— Hm!... Išžiokite.
Finkelis susiraukė, sulaukė kvėpavimą ir pradėjo žiūrėti nesveiką dantį.
— Skauda? — paklausė jis, rakinėdamas dantį su kažkokia geležėle.
— Skauda... — melavo Vanda. — "Priminti jam, — pagalvojo ji. — tai jis tikrai pažintų... Bet... kambarinė! Kodėl ji čia stovi?"
Finkelis staiga sušnioskėte kaip garvežys tiesiai jai į burną ir pasakė:
— Aš nepatariu jums plombuoti jį... Iš šio danties jums vis tiek jokios naudos.
Pakrapštęs dar truputį dantį ir sutepes Vandos lūpas ir

smegenas tabokinuotais pirštais, jis vėl sulaukė kvėpavimą ir įkišo jai į burną kažką šaltą. Vanda staiga pajuto didelį skausmą, suriko ir pačiuo Finkelii už rankos.
— Nieko, nieko... — su-murmėjo jis. — Jūs nebijokite... Iš to danties jums vis tiek mažna naudos. Reikia būti drąsiai.
Ir tabokinuoti, kruvini pirštais parodė jai ištrauktą dantį, o kambarinė priėjo ir pakišo jai po smakru indą.
— Namie jūs šaltu vandeniu burną skalaukite... — pasakė Finkelis: — ir tada nustos kraujas bėges...
Jis stovėjo prieš ją tokioje pazoje, kuri aiškiai rodė, kad jis laukia, kada gi, pagaliau ji išeis, paliks jį ramybėje...
— Sudie... — pasakė ji, nusi-sukdamai duris.
— M!... O kas gi man už-mokės už darbą? — paklausė juokdamasis Finkelis.

Kitame Darbininko numeryje šioje vietoje pradėdame spausdinti Lietuvos g. atsults

JONO BUDRIO KATSIMINIMUS

iš jo veiklos kovoje prieš pogrindinius Lietuvos valstybės priešus.

Atsiminimai parašyti labai įdomiai. Prašome juos sekti.

Kovos dėl Baltijos pamaro

Ryšium su Klaipėdos išvadavimo sukaktim

Kovos dėl Klaipėdos ir kitų lie-
tuviškų sričių (1923 m. sausio
m. 15 d. paminėti).

Nors Klaipėda senovėje ir
naujausiais laikais buvo nežymi
vietovė šiaurės rytų Europoje,
ji daug šimtmečių turėjo žymią
rolę Lietuvos istorijoje ir jos
santykiuose su vokiečių tauta.
Dėl Klaipėdos buvo daug kovo-
ta, kraujo pralietas, kaip vietinio
taip ir svetimo. Naujausiais lai-
kais prirašyta daug raštų buvu-
sioje Tautų Sąjungoje ir dabar
daug knygų bei veikalų išlei-
džiama vakarų Vokietijoje, no-
rint įrodyti, kad Klaipėda pri-
klauso Vokietijai.

IŠ ŽILOS PRAEITIES

Kai Vokiečių riterių ordi-
nas 1230 pradėjo pulti iš Vys-
los pusės prūsus, tai į šiaurę
nuo žemaičių gyvenusieji lybiai,
kuršiai ir latviai jau nuo 1202
buvo puolami Dauguvos žiočių
apylinkėje vysk. Alberto pa-
stangomis įsteigto kalavininkų
arba Livonijos ordino. Šio ordi-
no nariai buvo įpareigoti plėsti
krikščionybę, kardu kovojant su
pagonimis. Ordine ypatingai
gausiai dalyvavo kunigaikščių
ir aristokratų sūnūs iš šiaurės
vakarų Vokietijos, Luebecko ir
kaimyninių miestų. Jų tikslas
buvo krikščionybės įvedimo
priedanga sukurti svetimuose
kraštuose savo viešpatavimą pa-
vergiant jų šalių autochtonus.
Tam tikslui Livonijos ordinas
pradėjo ilgą kovą su pajūryje
gyvenančiais lybiais, toliau su
latviais, estais, žemgaliais, kur-
šiais, žemaičiais, visur statyda-
mi sutvirtintas pilis (feste huse)
ir kurdamas miestelius su
vokiečiais kolonistais.

Iki vyskupo Alberto mirties
(1229) Livonijos ordino buvo vi-
sai nugalėti Baltijos pajūryje
gyveną lybiai. Su kuršiais ir
žemgaliais dar vyko sunkios
kovos, nes jie protarpiais gau-
davo stiprios paramos iš gim-
ningų žemaičių bei aukštaičių,
kurie tapo didžiausiu stabdžiu
vyskupo Alberto planams ir Li-
vonijos ordino veržimuisi į ry-
tus bei pietus.

Besistumdamas pirmyn, Livo-
nijos ordinas pradėjo nuolatin-
nius Zemaitijos puolimus, siek-
damas ją užkariauti ir per ją su-
jungti Livonijos ir Prūsijos ordi-
nų žemes. Po Livonijos ordi-
no pralaimėjimo o prie Saulės
(1236), abu ordinai susijungė
ir toliau bendrai vedė kovas.

Užkariaujant Prūsiją, Sam-
bijos užpuolimas 1253 Prūsijos
ordinui nepavyko. Christburgo
komtūro vedamoji kariuo-
menė sambių buvo sumušta,
pats komtūras su didesne ka-
riuomenės dalimi žuvo, Laimin-
gesnis buvo Livonijos ordinas.
Jis 1250 įsiveržė į vakarinę Zem-
aitiją ir sunaikino žemaičių

DR. M. ANYSAS

pilį Klawpėdą, kaip ji senuose
užrašuose minima. 1252 Livoni-
jos Ordinas čia pastatė savo pi-
lį, pavadinęs ją Muemmelburgu.

KLAIPĖDOS PILIES PASKIRTIS

Moemmelburgo pilis buvo
pastatyta strateginiams ir eko-
nominiams reikalams. Ji turėjo
kartu su Zemaitija sujungti
abiejų ordinų žemes, kad būtų
galima susisiekti sausumos ke-
liu, bet ne jūra laivais, kaip
iki tol buvo daroma. Tuo būtų
susidarytas vienas didelis vokiš-
kas žemių ruožas, siekęs nuo
Vyslos iki Suomų įlankos. Kar-
tu Muemmelburgo tvirtovė tu-
rėjo paimti Zemaitiją į abiejų
ordinų repes ir palengvinti ją
nugalėti. Be to, šios pilies pas-
kirtis buvo užkirsti žemaičių
susisiekimą Nemunu su Balti-
jos jūra. Apie tai liudija ir vi-
na popiežiaus Innocento IV bu-
lė, kurioje buvo iškeliamas
Muemmelburgo pilies statymo
svarbumas: pagonys negalėsį
atsivežti druskos, drabužių ir
ginklų. Nėra abejonės, kad šis
popiežiaus argumentas buvo pa-
imtas iš Livonijos ordino raštų,
kuriais ordino vadovybė popie-
žių informavo apie savo užsi-
mojimus.

Muemmelburgo pilį statyda-
mas, Livonijos ordinas turėjo
dar vieną tikslą: naujoje vieto-
vėje įkurti kuršių vyskupiją, ne-
priklausomą nuo Rygos arkivys-
kupo, su kuriuo ordinas turėjo
nuolatinių ginčų. Steigdamas
miestą, jis vieną trečdalią ploto

paskyrė būsimam to krašto
vyskupui.

Bet kietsprandžiai žemaičiai
suardė abiejų ordinų planus ir
daugmetinėje kovoje užkirtė
kelį užkariauti visą Zemaitiją
ir ją visą arba bent jos dalį
prijungti prie užkariaujamo
Kuršo.

KOVOS DĖL PILIES

Muemmelburgo pilies staty-
mo laikais buvo glaudus bend-
radarbiavimas tarp žemaičių ir
sambių, kovojant su ordinais,
Muemmelburgą 1252 pastatius,
žemaičiai, susijungę su sambiais
dar tais pačiais metais pilį su-
naikino. Už tai Livonijos ordi-
nas puolė Zemaitiją iš šiaurės
pusės ir kraštą labai naikino.
Atgavęs prarastą padėtį, ordi-
nas pastatė naują, stipresnią
pilį, kuri vėliau žinoma Memel-
burg ir pagaliau Memel var-
du.

1257 žemaičiai, susijungę su
sambiais, vėl puolė pilį, bet ne-
pagėgė paimti. Karaliaučiaus pi-
lies komtūras von Hornhusenas
paskirtas Livonijos ordino ma-
gistru, gynėsi su 40 riterių ir
500 kuršių. Pilį puolė žemaičiai
ir jų sąjungininkai, padarę ordi-
nui žymią nuostolį. Iš šalti-
nių matyti, kad toje kovoje žu-
vė 12 riterių, o magistras bei
komtūras von Harenas buvo
sunkiai sužeisti. Ši kova minima
ir vienoje popiežiaus Aleksan-
dro IV bulėje (1257 liepos 28).

Sambiai už talkinimą žemai-
čiam buvo nubausti. Livonijos
ordino magistras su kariuome-
ne Sambiją smarkiai apnaikino.
Bet grįždamas ir jis turėjęs di-
delių nuostolių, nes reikėjo pra-
silaužti pro Kuršių Nerijos pie-
tiniame gale sambių pastatytas
užtvaras. Turėjęs sambiams pa-
likti savo grobį ir su nuostoliais
pasitraukti. Žemaičiai tuo
pačiu metu puolė ordino ranko-
se esantį Kuršą, ir iš ten, ne-
radę didesnio pasipriešinimo,
grįžė namon su dideliu grobiu
ir žymiu skaičium belaisvių.

Ir vėlesniais laikais žemaičiai
pakartotinai puolė Memelburgą.

KAIP ATRODO DARIAUS - GIRĖNO PAMINKLAS SOLDINO MIŠKE

Dariaus Girėno žuvimo vieta
— Soldino miškelis — dabar
yra valdoma lenkų. Buvo pa-
statyta cementinis paminklas
su atitinkamais įrašais lietuvių,
vokiečių ir anglų kalbomis ir
medinis, lietuviškais ornamen-
tais papuoštas kryžius. Aikštelė
buvo apvesta tvora su geleži-
niais vartais.

Praeję karai ir neramumai
paliatė ir šią ramią vietelę. Už-
augo kadaise lakūnų išlaužyti
medžiai, gi paminklas sunyko.
Iš cementinio paminklo kažkas
iškapojo raidės. Lankytojas da-
bar nieko nežino, kodėl čia pa-
statyta koplytėlė ir paminklas.

Medinis kryžius per ilgą lai-
ką sunyko, pradėjo birti jo
ornamentai. Lietus ir vėjai nu-
graužė stogelį, supūdė medį.
Surūdijo ir geležiniai vartai, nu-
virtė ant tako.

1964 metais paminklo vietą
aplankė Vroclavo (Breslau) lie-
tuviai. Norėjo pataisyti, bet tai
nelengva. Lankėsi ir praeitų
metų vasarą (1965). Rado kai
kurių patvarkymų ir papuoši-
mų. Šalia stovyklavo lenkų jau-
nimas. Jis aptvarkė aikštelę, pa-
statė keturis vėliavų stiebus ir
prie tako miške pakabino iška-
bą, rodžiusią kelią į lietuvių la-
kūnų paminklą. Nors aikštelė
ir apšvarinta, bet paminklas la-
bai sunyko, ypač medinis kry-
žius.

Paminklo remontu susirūpi-
no Lietuvių Kultūros Draugi-
jos Vroclavo ratelis. Remonto
darbam lenkų valdžia davė lei-
dimą. Ratisis iš savo pusės su-
sisiekė su Dariaus Girėno pa-
minklo komitetu Brooklyne ir
iš jo tikisi gauti lėšų, kad bū-

KLAIPĖDA prieš antrą pasaulinį karą. Kairėje aukštai matosi Kuršių marios ir Baltijos jūra. Senoji Klai-
pėdos pilis buvo pastatyta prie Kuršių marių.

Nekartą buvo pridaryta daug
nuostolių, apgriautas arba su-
naikintas prie pilies esęs mies-
tas. Kai Prūsijos ordinas jau
seniai buvo užkariavęs prūsus
ir apie 40 metų kovojo su Lie-
tuva, jis gavo susitarimo keliu
Livonijos ordino dalį (1326),
o po dviejų metų ir visą mies-
tą su pilimi.

VYTAUTO DIDŽIOJO LAIKAIS

Kai Vytauto laikais kilo ne-
susitarimų dėl 1411 sudarytos
pirmosios Torūnės taikos, nes
Prūsijos ordinas norėjo užimti
daugiau žemių ir įrodinėjo, kad
kai kurios pilys jau nebe Ze-
maitijoje stovi (Zemaitija bu-
vo priskirta Vytautui), tai vo-
kiečių imperatoriaus Sigismun-
do atsiųsta delegacija su Makru
priekyje po ilgų tyrinėjimų sa-
vo sprendime pasakė, kad Ve-
liuona ir Klaipėda yra Zemai-
čių krašte.

Ta proga pažymėtinas iki šiol
užsilikęs Vytauto Didžiojo pasi-
reikimas ordino maršalui:
"Prūsija irgi yra mano paveldė-
jimas ir aš jos reikalauju ligi
Ossės". Tą vietovardį tuometi-
ne vokiečių kalba reikia su-

prasti kaip Ostsee, Baltijos jū-
rą, kurią Zemaitijos vakarinė
dalis siekė prieš ordino įsibro-
vimą. Kadangi Prūsijos ordinas
tuo metu reikė savo pretenzi-
jų net į Veliuoną prie Nemuo-
no, Vytautas iš savo pusės rei-
škė kalavo jam gražinti visą vaka-
rinę Zemaitiją ligi Baltijos jū-
ros, į kurią tuomet įėjo visas
ordino užkariautas Skalvos plo-
tas (dabartinis Klaipėdos kraš-
tas) su Nemuno įtaka, gal ir vi-

sa Nadruva, kuri minima vie-
name karaliaus Mindaugo do-
kumente. Reikia manyti, kad
Vytautas tikrai žinojo savo pro-
tėvių valdytų žemių plotą ir jo
sienas. Vėliau buvo taikingai
susitarta, ir Klaipėda su visu
jos kraštu liko Prūsijos ordinui
ir jo palikuoniam, kurių ran-
kose kraštas išbuvo iki pirmojo
pasaulinio karo galo. Lietuvai
liko tik mažas pajūrio kraštas
apie Palangą. (B.d.)

Balfas aprenge tūkstantį šeimų

Pereitų metų bėgyje vienas
iš sunkiausių bet ir prakti-
škiausių šalpos darbų buvo ap-
rangos siuntinių siuntimas už-
jūrio vargstantiems tautiečiam.
Per metus buvo parengta ir
išsiųsta 1039 rūbų ar medžiagų
siuntiniai, 51,371 dolerio ver-
tės. Beveik pusė tos sumos iš-
jo sušelpiti Sibiro kankiniam.
Lenkijos lietuviams nusiųsta 649

siuntiniai vartotų, gerai atrink-
tų rūbų, už kuriuos vien paš-
tui sumokėta arti 5,000 dol.
Dar buvo išsiųsta 49 rūbų siun-
tos į Vokietiją, 3 į Argentiją,
2 į Italiją ir 15 į kitus kraš-
tus. Balfui vis dar nesiseka už-
baigti vargšų lietuvių apren-
gimą.

1965 metais buvo pasiųsta
67 vaistų siuntos į Lenkiją.
Nors Lenkijoje medicina pu-
siau valdiška, bet ten labai
trūksta naujausių vaistų, ypač
antibiotikų.

Pereitais metais Balfas pra-
vedė gana sėkmingą knygų va-
jų. Buvo gauta arti 5000 kny-
gų, kurios taip pat 93 siunti-
niais buvo išsiųstos į Pietų A-
meriką, Angliją, Australiją, Vo-
kietiją, Italiją ir į kitus kraš-

Pradedamas žygis senate

"Pravedėm rezoluciją 1965
metų birželio mėnesį Atstovų
rūmuose, esų tikras, kad pana-
šią rezoluciją Lietuvos laisvi-
nimo reikalu pravesime 1966
metais ir JAV Senate", —pa-
reiškė Leonardas Valiukas, ne-
seniai perrinktas Rezolucijom
Remti Komiteto pirmininkas.

Rezolucijoms Remti Komi-
teto direktorių taryba gruodžio
10 buvo susirinkusi metiniam
posėdžiui. Be kitų reikalų, bu-
vo perrinkta komiteto vadovy-
bė 1966 m. Pirmininku per-
rinktas Leonardas Valiukas, vi-
cepirmininkai — Antanas Ski-
rius, estas Arne Kaļm ir latvis
Petras Reins, ižd. Jurgis A.
Petrauskas, sekret. Edmundas
Arbas.

Posėdžio metu buvo nustaty-
tos gairės ateities veiklai. Kon-
gresas susirinko naujai sesijai
sausio 10. Tuoj bus išvystytas
visas galimas spaudimas į se-
natorius, kad jie pravestų Bal-
tijos kraštų laisvinimo reikalu
rezoluciją ir Senate.

Rezolucijoms Remti Komi-
tetas dėkingas visiem parėmu-
siem jo žygius ir už finansinę
tarką iki šiol. Prieš akis dar di-
delis žygis. Visi lietuviai kvie-
čiami ir toliau paremti šį žygį
savo darbu ir pinigais.

Visais reikalais rašyti: Rezo-
lucijom Remti Komitetas,
Post Office Box 77048, Los An-
geles, California, 90007 (LAV)

tus. Be knygų, Balfo centras
dar apmokėjo arti šimto prenu-
meratų lietuviškų spaudos, kuri
daugumoje buvo siunčiama į
Vokietiją, Pietų Ameriką.

Per 1965 metus Balfo cen-
tras sudarė ir išsiuntė 1199 in-
dividualias siuntas, kurių vertė
buvo per 55,000 dolerių. Tai
buvo galima padaryti tik todėl,
kad JAV lietuviai buvo dos-
nūs ir pinigais ir gėrybėmis.
Dar daugiau, net keturi New
Yorko lietuviai pralaido daug
darbo valandų Balfo centre
siuntinius pakuojant ir už tą di-
delį darbą neėmė jokio atlygi-
nimo.

Apie piniginę Balfo šalpą dos-
nieji lietuviai bus painformuo-
ti atskiru rašiniu. Čia tik nori-
si perduoti nuoširdžią padėką
visiems 1965 metų Balfo rėmė-
jams.
L. Jankus
Balfo reikalų vedėjas

Dėl pamaldų religiniam kongrese

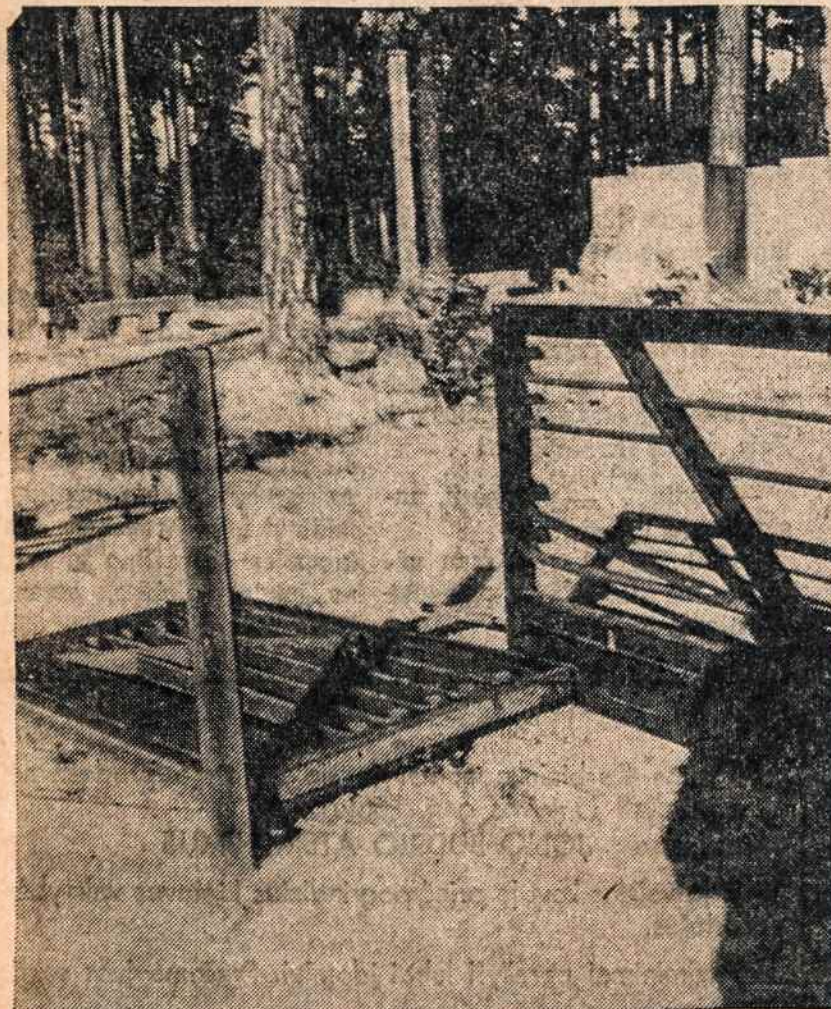
Darbininko lapkričio 3 neme-
ry radau parašyta, kad religinio
kongreso metu Washingtone,
šventinant Siluvos kopyčią, iš-
kilmės ir mišios numatytos sek-
madienį, rugsėjo 4, apie 4 val.
popiet. Man rodos, kad čia blo-
gai. Washingtonas savaitgalyje
ir dar vakare bus beveik tuš-
čias. Aš Washingtoną pažįstu.
Esu buvęs apie 10 kartų. Taip
pat Marijos šventovėje esu bu-
vęs 3 kartus. Tą šventovę labai
daug žmonių lanko, bet dau-
giausia iš ryto — iki kokios
pirmos popiet. Po to bažnyčia

būna tuščia. Man rodos, kad
kopyčios šventinimo komitetas
turėtų pasirūpinti, kad šventi-
nimo iškilmės ir mišios būtų iš-
ryto arba apie vidurdienį, ne vė-
liau 12 val. Tada daug žmonių
turėtų progos pamatyti lietuvius
ir kartu pasimelsti. Tūkstan-
čiai amerikiečių būtų kartu su
lietuviais. Iškęles tą mintį,
lauksiu Darbininke atsakymo
iš tų, kas tą reikalą tvarko.

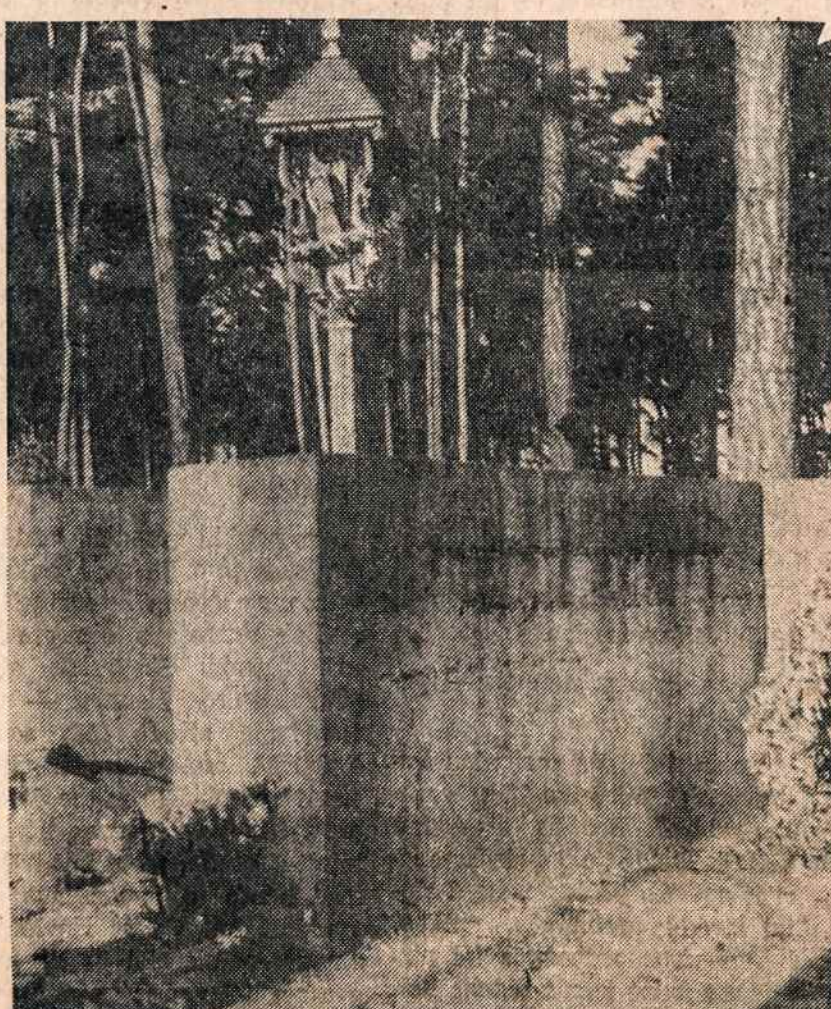
Juozas Siminkas
2 Asper Ave.
Greenlawn, LI, N.Y.

TĖVAM PRANCISKONAM LIETUVIŲ KULTŪROS ŽIDINIŲ NEW YORKE STATYTI AKUJO:

- 500 dol. N.N. Brooklyn, N.Y.
 - 200 dol. Dimas Kostas iraso a.a. Oną Dimienę, Brooklyn, N.Y.
 - Po 100 dol. Dr. V. Paprockas, Richmond Hill, N.Y.
 - N.N. Brooklyn, N.Y.
 - Barauskas, K., Woodhaven, N.Y.
 - Mr. R. Franco, Rego Park, N.Y.
 - Laugalis, J.V., Tovaco, N.J.
 - 20 dol. N.N. Thompson, Conn.
 - Po 10 dol. Arlauskai, New Britain, Conn., Ausmanas Regina, Richmond Hill, N.Y.,
 - Po 2 dol. Kazėnas, L., Cleveland, Ohio., Bražintis, Vl., Cleveland, Ohio, Butkus Simas, Chicago, Ill., Satinskas Henry, Drexel Hill, Pa., Matukas A., Chicago, Ill., Johnson, A. Mr. Mrs. Pittsburgh, Pa., Bileskis, M., Chicago, Ill., Petrauskas, Ignas, Chicago, Ill.
 - Po 1 dol. Zdanovič, Mrs. E., Phila, Pa., Ankudavič, J. Mrs., West Islip, N.Y., Stankovič M., New York, N.Y., Kybartas, J Brooklyn, New York.
- Mūsų padėka ir maldos. Malonėkite prisidėti, kad ir nedide-
le auka Dievo garbei, Tėvynės labai Aukštas siusti: Building
Fund, Franciscan Monastery, 680 Bushwick Ave., Brooklyn, N.Y.,
11221.

ISVIRTĖ tvorelės vartai prie paminklo.

IS PAMINKLO iškaltos raidės.

LIETUVOS VYTIS NAUJŲJŲ METŲ PARADE

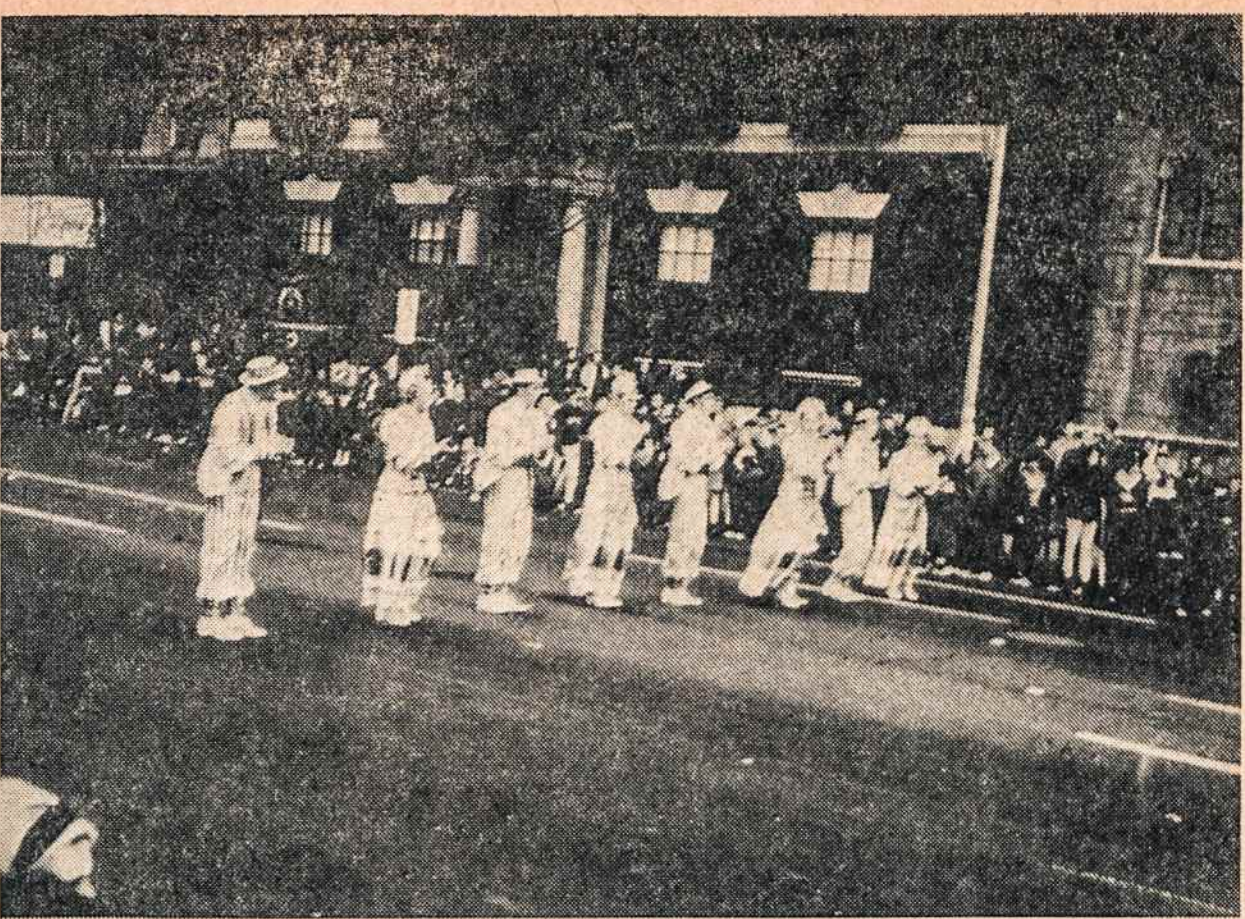
Philadelphia, Pa. — Kiekvienais metais, Naujų Metų dieną, Philadelphiaje vyksta milžiniškas, plačiai išgarsėjęs — Mummings paradas. Tai klaidų, pašaipos, satyros, juokų junginys, vėliau virtęs puošnių rūbų ir muzikinių orkestrų varžyba. Paradas tęsiasi apie 10 žygiavimo, šokimo, grojimo bei špųšų kėrimo valandų. Dalyvauja per 16,000 vyrų, susibūrę į specialius klubus, kurie metų bėgyje ruošiasi šiai pirmajai Naujų Metų dienai pasirodyti kuo puošniau, originaliau savo rūbais, styginių instrumentų muzika, juokais. Vieno tokio klubo "Aqua String Band" vadovas — kapitonas yra lietuvis Edvardas Venckus. Sumanus lietuvis verslininkas Robertas Bačkuskas, Venckaus vadovaujama klubui pasiūlė šių metų paradiui pasirinkti lietuviškos muzikos, rūbų bei šokių fantaziją. Kapitonui sutikus, prasidėjo didelė darbų metė, kurios vaisius Naujų Metų dieną stebėjo virš milijono žiūrovų gatvėje, o kiti per televiziją netik JAV-bėse, bet ir Europoje. "Aqua" klubo muzikantai (viso 56 vyrai) buvo pasipuošę spe-

cialiai pasiūtais lietuviškais tautiniais rūbais, o ant pečių, gerokai virš galvos, pasiūtais apsuptytas švytėjo skydas su Vyčiu. Eisenos dominuojančios spalvos buvo geltona, žalia ir raudona. Pats kapitonas Venckus pasirodė riterio rūbe-šarvuose ir virš pečių turėjo net tris skydus su Vyčiais. Pasipuošę vyčiai atrodė, kaip iš užburto mižinkapio atgyjęs Lietuvos vyčių eskadronas, žygiuojąs pirmyn... į laisvę... Muzikantams grojant lietuviškas melodijas, keturios šokėjų poros pašoko lietuviškų tautinių šokių pynę. Šokėjai sulaukė gausių ovacijų, o ypač geltonkasės šokėjos, kurios iš tikrųjų buvo vyrai. Mat parade pagal tradiciją bei taisykles dalyvauja tik vyrai. Bendras vaizdas labai spalvingas bei išpūdingas ir "Aqua" klubas laimėjo trečią vietą, tik vienu tašku mažiau už antrą. Kapitonų asmeninėse varžybose Edvardas Venckus laimėjo antrą vietą. Lietuvos vardas nuskaubė per radiją, televiziją ir per laikraščius, o pirmadienį po Naujų Metų darbovietėse amerikiečiai draugai bei kolegos daug teiravosi ir

suzinojo apie Lietuvą. Siam pasisekusiam pasirodymui įgyvendinti daug pinigų, pasiūnto, darbo ir kantrybės įdėjo iniciatorius Robertas Bačkuskas, "Aqua String Band" kapitonas Edvardas Venckus ir visa eilė taikinių tiek idėjų įgyvendinančių, tiek finansiniai paremiant. Iš jų tenka suminėti Charles Cheleden, Jos Kavalauskas, Charles Roman, Adolph Bach, George Reins, Joną Skladaitį, tautinių šokių grupės "Zilvinas" mokytoją Viltę Puziniene ir šokėjus Tomą Gasparėną, Leonardą Jakaitį, Alfredą Kništautą, Aleksą Lemtovą, Henriką Mingailą, Norman Olevnik, Romą Paviešką ir Edvardą Skladaitį.

Tenka paminėti, kad parade dalyvavę klubai turės savo pasirodymą Convention Hall Philadelphiaje vasario 6-13. "Aqua String Band" vėl gros lietuviškas melodijas, o tautinių šokių grupė "Zilvinas" pilname savo sąstate šoks "Malūną" ir "Subatėlę".

Vytautas Matulaitis po ilgos ir sunkios ligos mirė Kaledų antrą dieną. Nepriklausomybės metais tarnavęs Lietuvos kariuomenėje ir priklausęs Lietuvos Saulių Sąjungai. V. Mykolaitis 1930 baigė Vytauto Didžiojo Universitetą Kaune, dirbo teisme ir bendradarbiavo

ZILVINO šokėjai talkino Aqua String Band pasirodyme Naujų Metų parade Philadelphiaje, žygiuodami priekyje ir šokdami tautinius šokius. Pasirodymas buvo pavadintas Lithuanian Fantasy ir laimėjo trečią vietą iš 22 dalyvavusių vienetų. Nuotr. A. Cepulis.

Palaidotas kun. JONAS ŠVAGŽDYS

Brockton, Mass. — Kun. Jonas Švagždis, miręs paskutinę praėjusių metų dieną, gruodžio 31, penktadienį, buvo pašarvotas seserų namuose, kur jis išgyveno 17 su viršum metų. Naujuose Metuose lankė gimines ir artimi pažįstami. Sekmadienį, sausio 2, labai gausiai lankė Brocktono ir apylinkių lietuviai, atsisveikindami savo buvusį ilgametį kleboną. Pirmadienio rytą, sausio 3, seserų koplyčioje gedulingas mišias aukėjo kun. L. Jankus, Balfo reikalų vedėjas. Vėlonis buvo Balfo skryniaus steigėjas Brocktone, rūpinosi afidavitais atvykstantiems tremtiniam. Po mišių vėlonės kūnas iš seserų namų buvo perkeltas į koplyčią. Perkėlimo eisenai vadovavo vienuolyno kapelionas kunigas Aloyzas Klimas, dalyvavo Brocktono lietuvių klebonas kunigas F.E. Norbutas, vikaras kun. M. Vembrė, seserys ir jų aukštesniosios mokyklos (Mater Dei) auklėtinės, vėlonės giminės.

to Prasidėjimo seserų. Pamokslą lietuviškai ir angliškai sakė prel. Pr. Juras, kuris vėlionį pažino nuo 1922 metų ir buvo artimas jo bičiulis. Mišių metu giedojo šv. Jono kunigų seminarijos klierikai iš Bostono.

Iš koplyčios karstas nulydėtas į seserų kapines. Visi ėjo pėsčiom. Karstą sekė giminės, artimi pažįstami, draugai, seserys, jų auklėtinės, gausus būrys Brocktono lietuvių. Paskutinės maldas atkalbėjo vysk. J. Minihan ir kleb. kun. F. Norbutas. Visi sugiedojo Amžiną atilsį.

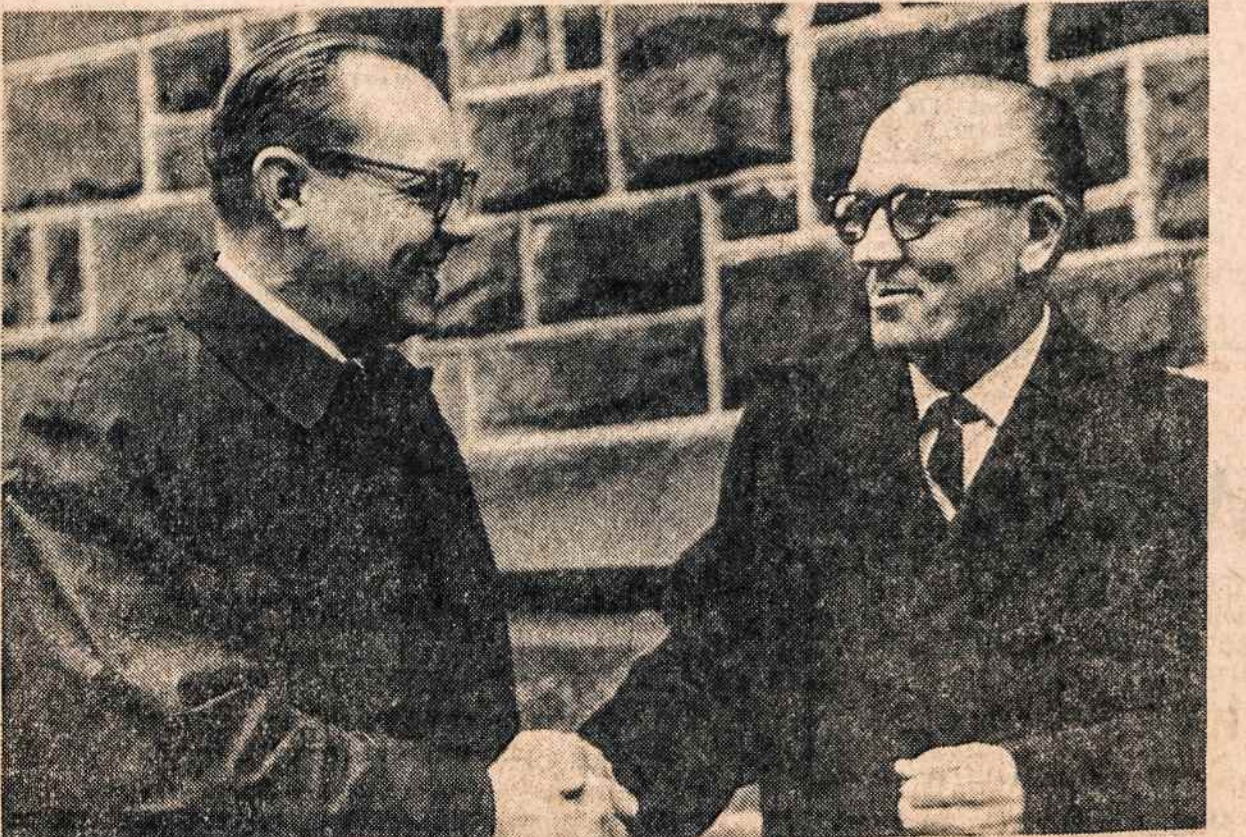
Buvusiam ilgamečiui vienuolyno kapelionui kapinėse parinkta graži ir simbolinė vieta — prie Nukryžiuotojo Jėzaus. Čia jau ilsiis kelios seserys ir prieglaudos senukai, kuriuos vėlonis laidojo ir tas kapines šventino.

Brocktone prie 24 kelio pradama statyti didžiulė ligoninė už 10 milijonų dolerių. Statyba rūpinasi Bostono kardinalas Richardas J. Cushingas. Visoje diecezijoje šv. Vardo draugijos vyrai rinko auksą, talkindami uždėti naujas automobiliams plokšteles. Tuo būdu šv. Kazimiero parapijos šv. Vardo dr-jos vyrai surinko 70 dol.

B. Dilis, šv. Vardo dr-jos pirmininkas, susilaukė septinto kūdikio — dukrelės; dabar turi 4 dukreles ir 3 sūnus. Yra inžinierius, dirba Dadham, Mass. Jo žmona ligi rudens buvo sodaliečių pirmininkė.

AQUA STRING BAND kapitonas Edvardas Venckus Naujų Metų parade žygiuoja jo vadovaujamo orkestro priekyje. Nuotr. A. Cepulis.

PHILADELPHIJOS L. Bendruomenės pirmininkas Juozas Ardyš sveikina Zilvino tautinių šokių grupės globėją Joną Skladaitį po gražaus lietuvių pasirodymo N. Metų parade. Nuotr. J. Cikotaitis.

KUN. JUOŽA ŽIDANAVIČIŲ PRISIMENANT

JONAS MIŠKINIS

1965 gruodžio 26 sukako 20 metų, kai Amsterdame mirė lietuvių parapijos įkūrėjas ir uolus veikėjas kun. Juozas Židanavičius. Jis buvo plačios erudicijos, stiprios valios, didelės energijos ir tvirtų katalikiškų principų.

Gimė 1866 rugpiučio 21 Lietuvoje, Dzūkijos krašte, Seirijų miestelyje. Aukštesnį mokslą ėjo Marijampolės gimnazijoje, kur tuo metu daug mokėsi suvalkijos jaunimo. Ši gimnazija anuomet buvo lietuviškas ugdymo centras. Čia aktyviai veikė slaptos moksleivių kuopelės; jos žadino tautinio atgimimo ilgesį. Čia pasireiškė nepalaužiamas pasipriešinimo jėga rusų pastangom lietuvius moksleivius pravoslavinti. J. Židanavičius tokiom aplinkybėm brendo sąmoningu lietuviu patriotu ir nusprendė būti kunigu.

Seinų kunigų seminarijoje dėl vietų stokos negalėjo patekti, tai įstojo Mozūrijoje ir Plocko seminariją, kurią 1892 sėkmingai baigė. Išventintas kunigu, Mozūrijoje ir paliko. Bet čia, be savo tautiečių, pasijuto vienišas, prislėgtas, pasiilgęs gimtojo krašto ir tėvynės. Tačiau pesimizmui nepasidavė ir nepalūžo, ryžosi dangi visuomenėje veikti. Suorganizavo vargšų šelpimo draugiją ir jai vadovavo. Vyskupui jauno kunigo veikla ir gabumai labai patiko. Todėl kun. J. Židanavičių paskyrė Stemplės mokytojų seminarijos kapelionu. Čia jam susidarė dar platesnė dirva veikti. Pavyko moksleivius sužadinti religiniais klausimais. Be to, bekapelionaudamas parašė apologetinį veikalą.

Vakaras ir minėjimas

Cleveland, Ohio — Ateinanti šeštadienį, sausio 15, Alto skryrius rengia metinį vakarą. Programoje bus suvaidinta Vytauto Alanto naujusias veikalas — "Žmonos portretas". Šis veikalas iki šiol buvo tik viena kartą vaidintas Detroito, sukėlė labai daug įvairių nuomonių ir skirtingo įvertinimo. Clevelando lietuvių turės progos patys įsitikinti kokiais dažais yra nupieštas tas "žmonos portretas". Veikalą stato Arlauskaitės-Mikšienės vadovaujamas Detroito lietuvių dramos sambūris, kuris jau daug kartų savo pastatymais yra džiuginęs Clevelando lietuvius. Tikimasi, kad į vaidinimą atvyks ir pats autorius Vytautas Alantas.

Prieš 43 metus sausio 15 Klaipėdos kraštas buvo prijungtas prie Lietuvos. Prieš vaidinimą trumpai bus paminėta ši reikšminga istorinė sukaktis. Minėjimą organizuoja Clevelando Ramovė, kurios narys Feliksas Eidimtas pasakys momentui pritaikintą žodį.

Po vaidinimo bus šokiai. Rengėjai tikisi, kad į šį vakarą minėjimą atvyks gausus būrys Clevelando lietuvių. Programos pradžia 7 val. vakaro. (Šm.)

Kas norėtų skelbtis Darbininke prašomas skambinti: GLENMORE 2-2923

Lietuvių ugdymojoje. Gimė 1866 rugpiučio 21 Lietuvoje, Dzūkijos krašte, Seirijų miestelyje. Aukštesnį mokslą ėjo Marijampolės gimnazijoje, kur tuo metu daug mokėsi suvalkijos jaunimo. Ši gimnazija anuomet buvo lietuviškas ugdymo centras. Čia aktyviai veikė slaptos moksleivių kuopelės; jos žadino tautinio atgimimo ilgesį. Čia pasireiškė nepalaužiamas pasipriešinimo jėga rusų pastangom lietuvius moksleivius pravoslavinti. J. Židanavičius tokiom aplinkybėm brendo sąmoningu lietuviu patriotu ir nusprendė būti kunigu.

Seinų kunigų seminarijoje dėl vietų stokos negalėjo patekti, tai įstojo Mozūrijoje ir Plocko seminariją, kurią 1892 sėkmingai baigė. Išventintas kunigu, Mozūrijoje ir paliko. Bet čia, be savo tautiečių, pasijuto vienišas, prislėgtas, pasiilgęs gimtojo krašto ir tėvynės. Tačiau pesimizmui nepasidavė ir nepalūžo, ryžosi dangi visuomenėje veikti. Suorganizavo vargšų šelpimo draugiją ir jai vadovavo. Vyskupui jauno kunigo veikla ir gabumai labai patiko. Todėl kun. J. Židanavičių paskyrė Stemplės mokytojų seminarijos kapelionu. Čia jam susidarė dar platesnė dirva veikti. Pavyko moksleivius sužadinti religiniais klausimais. Be to, bekapelionaudamas parašė apologetinį veikalą.

Įkvėptas Marijampolės gimnazijoje tautinis sąmoningumas nedavė kun. J. Židanavičiui ramuno. Lietuvių ilgesys traukė jį į gimtąjį kraštą. Tada jis griežėsi plunksnos ir ėmė reikštis kaip rašytojas-poetas. Ilgainiui plunksną pavertė svarbiu tautinės kultūros ir lietuviško patriotizmo įrankiu. Pagaliau 1904 parašė vyskupui atsistatydinimą ir išvažiavo Amerikon, kur tuomet buvo didelis trūkumas lietuvių kunigų.

Parapijos kūrėjas

New Yorko valstybėje didžiausia lietuvių kolonija buvo Amsterdame, bet lietuvių savo bažnyčios neturėjo, glaudėsi prie lenkų parapijos. Albany vyskupas kun. J. Židanavičių paskyrė į Amsterdama naujai organizuojamos parapijos klebonu. Pradžiai jam buvo labai sunki — nebuvo nei parapijos nei bažnyčios, bet per metus bažnyčia pastatyta ir meniška įrengė su daugybe šventųjų statulų, po kuriomis buvo padėti tik lietuviški užrašai.

Klebonas kun. J. Raštutis turi rūpestingą, energingą padėjėją, kun. Kestutį Balčį. Jo rūpesčių prieš keletą metų bažnyčia gražiai atremontuota, mokyklos patalpos pagrindiniai pertvarkytos, vargonai sutaisyti, projektuojama dar mokytojų sėselėms namą pastatyti. Mačnu sutikti tokį kuniga, kuris visa kuo rūpinasi, kad lietuvių ugnis negeštų.

Prisimintinas ir parapijos vargoninkas Juozas Oišauskas, kurį senesnieji Amerikos lietuvių pažįsta iš tų laikų, kada jis su Vanagaičiu koncertuodavo lietuviškose kolonijose. Tai žymus lietuviškos dainos ugdytojas ir didelių nuopelnų kultūrininkas. Jį vargoninkauti paskvietė dar a.a. kun. J. Židanavičius.

IŠ VISUR

— K. Čibiras, laikraštininkas ir Lietuvos pasiuntinys Urugvajuje spaudos attachė, rengia Eltos informacijų biuletinį ispanų kalba, kuris bus išleistas Buenos Aires, Argentinoje, vasario mėnesį. Dėl tokio biuletinio išleidimo portugalų kalba Vlikas tariasi su J. Valavičium. Vliko atstovybės Brazilijoje pirmininku. Vliko šių metų samatoje yra numatyta leisti Eltos biuletiniam ispanų ir portugalų kalbomis vasario ir birželio mėn. Informacijai apie Lietuvą ir jos bylą Pietų Amerikoje plėsti yra gyvas reikalas leisti biuletinius tomis kalbomis bent kas mėnuo, tačiau tai tegalės būti padaryta jeigu visuomenė dar šių metų pradžioje atitinkamai padidins savo teikiama finansinę paramą tam tikslui.

— Visų lietuvių turi būti vienas noras išlaikyti lietuvių gyvą ir matyti Lietuvą laisva. Tiems tikslams siekti įsirašykite į Lietuvos Fondo narių eiles. Kas lietuviškai galvoja, tas Lietuvos Fondan stoja!

— Kanados Lietuvių Fonde yra jau 20,000 dol. Fondo reikalų vedėjas yra P. Leleis.

— Waterbury, Conn. Vasario 12 Užgavėnių baliuje meno programą išpildys išraškos šokio šokėja skulptorė Elena Kepalaitė ir aktorius Vitalis Žukauskas, abudu ir New Yorku.

— Lietuvių Fonde sausio 10 pagrindinio kapitalo buvo jau 230,638.63, narių — 948. Nuo praėjusių metų birželio 12 kapitalas padidėjo 47,312.57 dol., narių — 233.

— Skulptorius Antanas Aleksandravičius gruodžio 3 susilaukė 80 metų amžiaus. Dailininkų Sąjungos Kauno skyrius surengė pagerbtuves. A. Aleksandravičius per 65 metus skulptoriaus kūrybinio darbo esąs sukūręs jau daugiau kaip 800 barjelių, reljefų ir biustų. Anksčiau buvo plačiai žinomi jo sukurti Lietuvos kunigaikščių ir mūsų laikų žymiųjų Lietuvos asmenų biustai. Tarp vėlesniųjų A. Aleksandravičiaus darbų dabar minimi K. Markso ir keturių lietuvių komunistų portretai, Kapsuko ir Angariečio portretai, J. Janonio skulptūra, bet ir A. Strzedelio paminklas Kamajuose, M. Valančiaus paminklas Varniuose. (E)

NAUJOS PLOKSTELĖS

Lietuviškų šokių muzika. Orkestrui palydint įgrotos 6 polkos, 4 valsai. Lietuviškas pupuri ir paskutinis kaukių balius. Kaina 4 dol.

Lietuvių dainos ir šokiai Nr. 2. Okupuotos Lietuvos ansamblio bei orkestro įgrotos 5 polkos, 4 valsai ir 5 lietuviškos liaudies dainos. Kaina 4.50 dol. Stereo 5.50 dol.

Dainos. Sol. A. Stempuzienės 25 liet. liaudies ir lietuvių kompozitorių muzikos kūriniai, palydimi simfonijos orkestro, diriguojant D. Lapinskiui. Kaina 6 dol. Stereo 7 dol.

Persiųntimui paštu JAV pridedama 50 centų. Kanadon 1 dol. Kreiptis: Darbininkas Adm. 910 Willoughby Ave., Brooklyn, N.Y. 11221.

REQUEST RECORD

Naujausias ir geriausias autentiškos ilgo grojimo lietuviškos plokštelės. Neimkite pakaitalų, žiūrėkite "REQUEST" ženklą. Galite gauti savo apylinkės krautuviškas arba užsakyti adresu:

REQUEST RECORDS, Inc. 66 Mechanic St. New Rochelle, N.Y.

Prašykite nemokamą katalogą.

O KO KO?

Zydo pasikalbėjimas su sūnum

Jewish Press pasakoja istoriją, kaip iš mokyklos parėjęs vaikas kartą tėvui mokykloje girdėta teorija apie pirmųjų žmonių atsiradimą iš bezdionės. Tėvas sūnui aiškino iš savo pusės:

— Matai, yra dvi teorijos. Zydai yra linkę galvoti apie savo tėvą, kad jis buvo geresnis, apie savo senelį, kad jis buvo maldingesnis, apie savo senelio senelį, kad jis buvo tiesiog šventasis. Juo giliau žydas eina į savo protėvių istoriją, juo labiau jis artėja prie Sutvėrėjo, kuriam savo tobulumą negali prilygti netgi Adomas, pradėjęs žmonių gimimą. Tuo tarpu bedievis savo tėvą laiko nemokša, senelį primityviu, senelio senelį urviniu, ir pats pirmasis juo protėvis turįs būti bezdionė... Ką tą teoriją tu norėtum pasirinkti?

AR ŽINAI, kur Europoje nėra sąžinės laisvės?

Kai kurie tuojau atsakys, kad tai Ispanija. Tie meilėse akim žiūrės į Jugoslavijos režimą ne-gu į Ispanijos.

Mažiau kas kreips dėmesį, kad tokioje Švedijoje katalikai neturi sąžinės laisvės — savo gimusių vaikų turi metrikuoti pas protestantų dvasininką; mokesčius turi mokėti protestantų bažnyčiai išlaikyti.

Surinkiausiai patikėsi, kad sąžinės laisvės nėra didžiausios laisvės krašte Šveicarijoje.

Bet apie tai prašneko Šveicarijos užsienių reikalų ministras Wahlen. Jis kėlė reikalą parlamentu, kad turi būti pakeista Šveicarijos konstitucija, kuri draudžia veikti... jėzuitams. Ministras priminė, kad Norvegija jau pralenkė tuo atžvilgiu Šveicariją — atšaukė įstatymą, kuriuo buvo varžoma religijos laisvės.

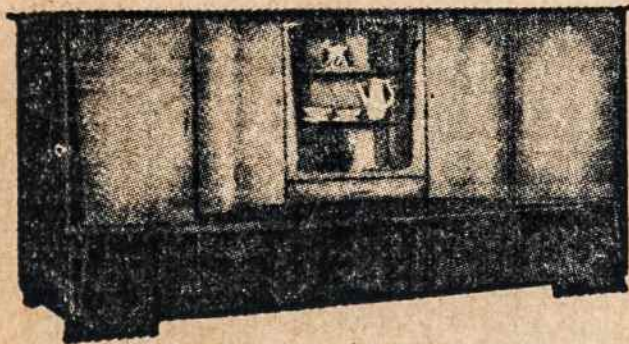
Priminė ir dar vieną tebeveikiančią diskriminaciją — moterų: Šveicarija negalėjo pasirašyti Europos Tarybos paskelbtos pagrindinių žmogaus teisių deklaracijos dėl Šveicarijos konstitucijos antireliginio nuostatų ir moterų balsavimo teisių nepripažinimo.

Daug sutuopysi pirkdamas per "Sparta" radiją, radio-sonsoles, color ir kt. TV, Tape recorderiai, patefonai, fonografai, ju. skaičiavimo mašinos, cash registeriai, rašomos maš. visomis kalbomis. Visi gaminiai Telefonken, Grundig, Zenith, Burroughs, Olympia, Royal etc. Katalogus ir informacijas gau-site tik pranešę savo adresą: J.L. Giedraitis, 10 Barry Dr., E. Northport, N.Y., 11731.

D. Čibo pasakas mažiesiems išleido Lietuvių Dienų leidykla Los Angeles. Tas pasakas, pavadinamas "Žaizaru", galima gauti Darbininko administracijoje už 1.50 dol.

Vienintelis Importuotojas Amerikai

Sios vokiečių gamybos Gyvenamojo — Kambario Spintos

TURIME IVAIRAUS DYDZIO IR IVAIRIOS RŪSIES RASITE MŪŠŲ SANDELYJE VISADA Viršuje parodoma spinta išardoma — Pristatoma bet kur JAV-se

ADOLFSCHRAGER FURNITURE, Inc. Yorkvilės Didžiausia, Gražiausia Baldų Krautuvė DABAR: 336 East 86th St. (tarp 1 ir 2 Avenue) N.Y.C. Tel. TR 9-0400

Atidaryta kasdien iki 9 val. vakaro, antradieniais ir šeštadieniais iki 6 v. vak

SV. ANTANO gimnazijos mokiniai, dalyvavę J. Giraurdaux "Apolonas iš Belako" pastatyme Kennebunkporte. Nuotr. E. Kerbelienės.

ORO UŽTERŠIMAS

DR. A. GRIGAITIS

Buvo sudaryta speciali komisija ištirti New Yorko oro užteršimą. Si komisija 1965 paskelbė, kad užteršimas sukelia vėžį ir kitas plaučių ligas. New Yorko oras turi žymiai daugiau sieros nei oras kitų Amerikos didmiesčių — Chicago, Philadelphiajos. Kvėpuojamu oru per dieną žmogus taip užteršia plaučius, lyg būtų surūkęs du cigarečių pakečius.

Žmogus be vandens gali išbūti keletą dienų, o be oro — nei kelių minučių. Oras yra svarbiausias gyvybės šaltinis. Orą įkvėpiame burna į plaučius. Su oru įkvėpiam deguonį, iškvėpiame anglirūgštį, kūnui nereikalingas ir kenksmingas dujas. Kiekvienu įkvėpimu į plaučius įtraukiame apie 500 kubinių centimetrų oro, o per minutę — apie 8000 kubinių centimetrų, per parą — apie 13,000 litrų (kvortų).

Oras kvėpavimo takais patenka į plaučių pūsleles o per jas į kraują. Raudonieji kraujo kūneliai sugeria deguonį. Kraujas širdies pagalba išnešojamas po visą kūną ir išdalinamas audinių ląstelėms. Iš audinių surenkama anglirūgštis, kuri, pompuojant širdžiai, patenka į plaučius. Ten kraujas nusivalo, gauna deguonies. Todėl kvėpuojamas oras turi būti švarus, nes užterštas neigiamai veikia žmogaus kūno audinius. Yra 21 procentas deguonies, 78 procentai azoto ir 0,03 procentai anglirūgšties.

Kaimo oras yra švarus, o miesto nešvarus. Kodėl?

Dideliam mieste orą įvairiais cheminiais užteršia pramonės rajonai, automobiliai. Iš kenksmingų priemaišų galima paminėti benzpirenę. Jis yra labai kenksmingas. Anglijoje didelių miestų ore jo yra 100 kubinių centimetrų ore iki 32,8 mgr.

Toliau — suodžiai, dujų derivatei, dūkės, gazolino naftos liekanos, mineralinių alyjų dul-kės, švino, asfalto dūkės.

Konstancoje, Šveicarijos Vokietijos pasienio mieste, kur kasdien pravažiuoja daug mašinų, muitinės valdininkai ir policininkai dirba su deguonies kaukėmis. Ore esančios nuodingos medžiagos pakyla nuo žemės iki žmogaus galvos aukštumo.

Londonė 1952 nuo didžiojo "smogo" šimtai tūkstančių pritrūko, apie 4000 ju mirė.

Sios visos nuodingos oro priemaišos neigiamai veikia žmogaus plaučius, ypač blogina plaučių sveikata, kas turi silpnus plaučius, bronchitą, emfizemą, astmą, mėžakraujystę ir t.t. Svarbiausia, šie oro cheminiai gali sukelti vėžį. Plaučių

vėžys dažniau pasitaiko ten, kur oras yra užterštas. Prof. Bauer'is sako, jog susirgimai plaučių vėžiu šio šimtmečio pradžioje žymiai pakilo. 19 a. gale buvo 0,7 procentų, 1909 m. jau 0,9 procentų, gi 1925 m. apie 4,5 proc., o 1950 m. pakilo iki 25 proc. Plečiasi pramonė, plečiasi ir vėžys.

Baigdamas dar priminsiu pavojingas dujas. Šaltio metu uždaramė garaže mašiną šildant, garazas prisipildo nuodingų dujų. Jos žmogui sukelia snaudulį. Dažnai pasitaiko, kad randa žmogų mirusį. Dideliame kiemyje gazolino dūmai yra mirtingai nuodingi. Taip pat sveikatai kenksmingi yra ir ore nedideliais kiekiais esančios gazolino dujos.

Aukos už DARBININKO kalendorių

Po 10 dol. M. White, Brooklyn, N.Y. — M. Kamzura, Woodhaven, N.Y., A. Janulevičius, Farro Plains, Mass., Prof. J. Balobanas, Marneth, N.Y., K. Sinaita, Hillside, N.J., J. Bonanos, Kearny, N.J.

Po 8 dol. J. Staškus, B'klyn, N. Y., M. Kirtinaitis, St. Elms Wash, E. Grizonis, St. Charles, Mich.

Po 6 dol. S. Stanaitis, Chicago, Ill., M. Chess, Flaxtown, N. J.

Po 5 dol. A. Trečiokas, Orange, N.J., P. Ivaska, Elizabeth, N. J., B. Sabachv, Linden, N.J., Dr. A. Dunaievskis, Ozone Park, N.Y., I. Okūnis, Flushing, N.Y., A. Davnov, Woodside, N.Y., M. Petrija, Chicago, Ill., F. Geibavičius, New Orleans, La., Vusk, J. Rancans, Grand Rapids, Mich., A. Anuzis, Worcester, Mass., P. Adamaitis, Astoria, N.Y., M. Bicknevičius, Dorchester, Mass., A. Patavins, Deer Park, L.I., M. Shelins, Woodhaven, N.Y., V. Mordas, Richmond Hill, N. Y., O. Moeckevičienė, E. Sprindis, J. Aučins, A. Karnavičius, Brooklyn, N.Y., B. Jonušas, So. Omaha, Neb., J. Mosilovskis, Cicero, Ill., A. Jakaitė, L.I. City, A. Washner, Cleveland, Ohio, Kun. P. Sabulis, Waterbury, Conn.

Po 4 dol. — V. Rutkauskienė, Smithtown, N.Y., M. Karpinė, Waterbury, Conn., T. Gaigalas, Timmins, Ont., V. Vasikauskas, Richmond Hill, N.Y.

Po 3.50 dol. — A. Landsbergis, Richmond Hill, N.Y.

Po 3 dol. — S. Kligras, Ozone Park, N.Y., A. Mažeika, M. Urban, So. Ozone Pk., N.Y., E. Mickelūnas, I. Razuvaitis, A. Staminūnienė, Richmond Hill, N.Y., J. Tomas, E. Jalinskienė, Woodhaven, N. Y., E. Galčius, I.I. City, N.Y., J. Gruodis, Monticello, N.Y., M. Zdanovich, Middletown, N.Y., G. Sližys, No. Massapequa, N.Y., M. Rusas, Port Washington, N.Y., M. Jaučiškis, E. Northport, N.Y., M. Karakytas, Elmont, N.Y., K. Miklas, Great Neck, N. Y., P. Rimkūnas, Greenwood Lake, N.Y., V. Stankevičienė, E. Rockaway, N.Y., O. Dailidė, Syracuse, N.Y., K. Sklavinskas, N. Bellmore, N.Y., J. Paulauskas, C. Altaninis, Marneth, N.Y., W. Adams, Paterson, N.J., W. Pankovskis, Kun. V. Karalevičius, Elizabeth, N.J., K. Novaris, F. Zvabinskis, Kearny, N.J., A. Cekas, Metuchen, N.J., A. Gaidelis, Linden, N.J., A. Duda, Milford, N. J., W. Kovell, Colonia, N. J., Kun. V. Masinūns, T. Liveikis, E. Wilhelmskas, V. Vilimavičius, I. Dudėnas, E. Gerniški, A. Laukagalis, A. Cergėles, A. Šlikas, J. Liaukus, Brooklyn, N.Y., J. Kanapka, K. Seliovas, Waterbury, Conn., J. Simaitis, Kun. J. Jankus, J. Uzbališ, O. Apalis, J. Sruitis, A. Rinkevich, P. Seibienė, G. Koshys, Brooklyn, N. Y., M. Mikūkas, J. Sirgėdas, J. Galinis, K. Motuzas, A. Trainis, Richmond Hill, N.Y., A. Sheputis, U. Stankus, K. Krusinskas, J. Malinauskas, H. Gagas, J. Laucevičius, J. Navickas, Woodhaven, N.Y., Dr. E. Noakas, Ozone Park, N.Y., F. Steponis, Great Neck, N. Y., F. Stumbris, Woodside, N.Y., S. Kacinskis, Glendale, N.Y., J. Micevičius, P. Petratis, G. Matusevičius, Maspeth, N.Y., Dr. S. Kerpe, Jamaica, N.Y., J. Juska, A. Grybauskas, Rochester, N.Y., J. Zulpia, Homes, N.Y., J. Legis, N.Y., B. Miezėlis, New Hyde Park, N. Y., E. Venckus, Newark, N.J., J. Tamasauskas, Paterson, N.J., J. Ardivs, Cherry Hill, N.J., P. Backis, Bayonne, N.J., J. Budres, Linden, N.J., J. Melynis, Kearny, N.J., A. Znotas, Kearny, N.J., S. Mikaitis, P. Pacenkis, Elizabeth, N.J., M. Arlauskienė, Hazardville, Conn., S. Satkūnas, Watertown, Conn., J. Skrudis, Oakville, Conn., A. Simons, Windsor, Conn., P. Kubilius, New Britain, Conn., E. Labutis, Waterbury, Conn., V. Wonciuskiene, Dorchester, Mass., B. Kovas, W. Brazauskas, Norwood, Mass, M. Ashman, A. Hinterdorf, Brockton,

Mass., V. Dabrila, P. Mazeivienė, Worcester, Mass., A. Verbickas, D. Kaczenas, W. Lynn, Mass., A. Tamulewicz, Waltham, Mass., G. Velvis, N. Adams, Mass., A. Stravinskis, Methuen, Mass., P. Jurzelevičius, Lowell, Mass., P. Averka, M. Alukonis, J. Pagnusis, K. Paszkus, So. Boston, Mass., J. Arlauskas, A. Alekšiejunas, M. Grauzinis, A. Giniotis, V. Diminskis, Chicago, Ill., P. Stancius, Caseville, Ill., E. Puro, E. Chicago, Ill., P. Stanionis, Midland, Pa., C. Curioniskie, Shenandoah, Pa., M. McGowan, Clarks, Summit, Pa., J. Balturas, Du Bois, Pa., M. Spolienė, Philadelphia, Pa., Kun. V. Simkonis, Luzerne, Pa., L. Dambriūnas, Brentwood Md., V. Lazauskas, Baltimore Md., K. Kalvaitis, College Pk., Md., V. Stankauskas, Cleveland, Ohio, E. Jurgutaitienė, Kansas City, Kans., M. Shimanskis, Kenosha, Wis., E. Zemaitis, Hollywood, Fla., J. Rodas, Detroit Mich., K. Kaminskiūtė, Simsbury, Conn., P. Muleckienė, Union City, Conn., A. Ivaska, Stratford, Conn., S. Butauskas, Tarrington, Conn., P. Buskevičius, A. Pateckis, Hartford, Conn., J. Vebra, New Haven, Conn., P. Karosas, B. Vilėnskas, New Britain, Conn., A. Puzinauskas, Melrose, Mass., L. Chernis, Everett, Mass., J. Saukimas, Lawrence, Mass., F. Saplinskis, Worcester, Mass., M. Palionis, A. Pakštienė, Dorchester, Mass., V. Kazakaitis, V. Sirka, Prel. F. Virmauskis, J. Uzdavinis, K. Mašulis, So. Boston, Mass., E. Paliulis, A. Krauchunas, Cambridge, Mass., A. Barulis, Brockton, Mass., G. Drigotas, Chelsea, Mass., E. Jasinskis, J. Peledžius, Phila, Pa., A. Šlepetis, Easton, Pa., J. Bernitsky, Port Carbon, Pa., W. Shimkus, Scranton, Pa., J. Globis, Pittsburgh Pa., P. Kundrot, So. Euclid, Ohio, E. Vilimaitis, Dayton, Ohio, O. Martus, G. Juškinas, V. Eražulis, P. Paull, Cleveland, Ohio, G. Rokas, V. Yomant, St. Petersburg, Fla., Prel. J. Mendelis, Dr. S. Ankudas, Baltimore, Md., K. Grigelis, Cooksville, Ont., Tėvai Jėzuitai, Montreal, Que., K. Vildžius, Wash, D.C., A. Gylis, Olympia, Wash., P. Kiškūnas, Lewiston, Me., M. Kvekskas, Burns, Oreg., A. Jaras, Kenosha, Wis., Po 2 dol. — P. Ličkus, Chicago, Ill., J. Valentukiewicz, So. Boston, Mass., K. Saugavičius, Brighton, Mass., E. Burba, Brockton, Mass., K. Balašis, Cleveland, Ohio, G. Rajackas, Maspeth, N.Y., K. Pupelis, V. Dubauskas, Woodhaven, N.Y., S. Gribulis, Plainfield, Conn., J. Butkus, Bridgeport, Conn., J. Shatas, Waterbury, Conn., B. Bart, New Britain, Conn., P. Plaktonis, J. Botyrius, Brooklyn, N. Y., A. Diskėnas, Maywood, N.J., J. Gaika, Cherry Hill, N.J., T. Aleliūnas, Pittsburgh, Pa., A. Sarr, Langhorn, Pa., Kun. J. Bakšys, Lake Worth, Fla., V. Kiaune, Easton, Pa., A. Spakauskienė, S. Raskyns, J. Vaitkus, Phila, Pa., J. Ghušauskas, A. Jurkšaitis, M. Klimas, B. Litvaitis, J. Juodis, Brooklyn, N. Y., J. Narukynas, Chicago, Ill., J. Stankus, Kankakee Ill., F. Manelis, Lockport, Ill., S. Levickienė, Richmond Hill, N.Y., V. Budininkas, A. Kadzis, A. Zukas, D. Jonaitis, J. Bagdonas, A. Chirba, Woodhaven, N.Y., V. Urbonas, Arminas, J. Piodžiūnas, Waterbury, Conn., F. Monchun, Windsor, Conn., Immac. Con. Sesutės, Putnam, Conn., J. Valiūšaitis, Stamford, Conn., J. Kisielis, New Haven, Conn., Kun. Z. Smilga, Middletown, Conn., S. Jasutis, Worcester, Mass., J. Gudelis, Rosindale, Mass., B. Burba, Brockton, Mass., V. Steponaitis, E. Galinis, Dorchester, Mass., J. Valentukievicz, E. Valiukonis, J. Kačinskis, So. Boston, Mass., I. Vasyliūnas, Somerville, Mass., E. Dietrich, Elizabeth, N.J., Dr. A. Revukas, Cranford, N.J., V. Liobis, Plainfield N.J., K. Jankūnas, Lodi, N.J., N. Karasa, Berkeley Hgts, N.J., J. Vigelis, Collingswood, N.J., M. Slabar, Union, N.J., T. Staugaitis, Newark, N.J., V. Sidzkauskas, Flushing, N.Y., V. Povilauskas, L. I. City, A. Simutis, Laurelton, N. Y., J. Pilauskas, Bayside, N.Y., L. Novick, Bronx, New York, J. Gorkyls, Kew Gardens, N.Y., C. Sable, A. Matulonis, S. Cierebicus, Maspeth, N.Y., J. Montville, V. Jurgelis, A. Gilvydis, E. Bacevica, J. Ambrose, Cleveland, Ohio, J. Mikaila, B. Walls, Detroit, Mich., Dr. P. Zemaitis, Plymouth, Mich., S. Jankauskas, Toronto, Canada, P. Karaliūnas, St. Petersburg, Fla., Prel. J. Končius, Ft. Lauderdale, Fla., Kun. J. Eucevičius, Nashua, N.H. G. Skucas, Charleston, S.C., V. Prizgintas, F. Kudirka, Los Angeles, Calif.

Visiems, prie kalendoriaus išlaidų padengimo prisidėjusiems, nuširdžiai dėkojame. Laukiame spaudai paramos ir iš neatsiliepusių.

Dėkinga DARBININKO Administracija

LIUDOS MIKULSKYTĖS
Vyriškų ir moteriškų drabužių krautuvė
Krautuvėje yra didelis įvairiausių drabužių pasirinkimas. Taip pat gaunamos visokios medžiagos siuntiniams į Lietuvą. Krautuvės adresas:
95-04 JAMAICA AVE., WOODHAVEN, N. Y.
Tel. 849-7240

LITAS Investing Co. Inc.
kviečia
Pirkti akcijas su garantuotu dividendu ir augančia verte
Taupyti — atidarant sąskaitą (ligi 5½%)
Skolintis automašinoms, namų remontui, akcijų pirkimui
Dėl prospektų ir kitais reikalais:
V. VEBELIONAS, 100-21 89th Ave., Richmond Hill N.Y.; HI 1-6799
Darbo valandos: Šiokiadieniais 6-9 val. vak.; šeštadieniais 9-4 val. CHICAGO, ILL.: 6775 So. Western Ave., tel. GR 6-2242
Darbo valandos — trečiadienį ir penktadienį vakarais, šeštadienį nuo 10 iki 3 val. popiet.

WINTER GARDEN TAVERN Inc.
VYTAUTAS BELECKAS
Savininkas
Salė vestuvėms ir kitokioms progoms. Be to, duodami palodūtininiai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas priemama kaina.
1883 MADISON STREET BROOKLYN 27, N. Y. (Ridgewood)
Tel. EVergreen 2-6440

WHITE HORSE TAVERN
baras - restoranas
PRANAS BRUCAS, savininkas
86-16 JAMAICA AVE. Woodhaven, N. Y. 11421
Tel. Vlrginia 6-9519
SALĖ VESTUVĖM, SUSIRINKIMAM BEI KITIM POBOVIAM
Salėje gali tilpti 100 dalyvių

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA
Silver Bell Baking Co.
Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai
Sventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai
DALIA ir ALBERTAS RADŽIONAS, sav.
36-38-40 STAGG STREET BROOKLYN, N. Y. 11206
Telefonas STagg 2-5938

JUOZO ir IZABELĖS MISIONŲ
RAY'S LIQUOR STORE
Galima gauti įvairiausias rūšies amerikiečių ir importuotųjų gerimų... Didžiausias pasirinkimas degtinės ir vyno.
103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Vlrginia 3-3544

REPUBLIC Liquor Store, Inc.
322 Union Avenue, Brooklyn 11, N. Y.
Telefonas EV 7-2089
JUOZAS BRUZINSKAS, vedėjas
Didelis pasirinkimas įvairių vynų, degtinių, konjakų, midų
šventėms bei kitokioms progoms

S & G MEAT MARKET
ANTANAS VAITKUS, vedėjas
MAISTO KRAUTUVĖ
49 29 49
84-09 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y. Tel. VI 9-5077
340 Grand Street, Brooklyn 11, N. Y. Tel. STagg 2-4329
91-15 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y. Tel. 441-4554
Papigintomis kainomis priimame užsakymus
VESTUVĖMS ir POBOVIAMS
Pristatome į namus lietuviškus skilandžius ir sūrius
We take all orders special price for Weddings and Parties
Home-Made Bologna

PIE MAUJANTI DESŲ PREKYBA NEW YORKE
VOKISKOS SPECIALYBĖS
SCHALLER & WEBER
AUGŠČIAUSIOS KOKYBĖS PRODUKTAI
Mūsų krautuvėse geriausios dešros
Kelionei ir TV užkandžiai — kumpiai, įvairiausios mėsos, lietuviška duona ir kiti produktai
Užikite — įsitikinsite!
6 DIDŽIULĖS KRAUTUVĖS 6
New Yorke: 1654 2nd Avenue — TR 9-3047 (Tarp 85 - 86 gatvių)
Ridgewode: 56-54 Myrtle Ave. — VA 1-7068
Astorijs: 28-28 Steinway St. — AS 4-3210
Hempsteade: 310 Front Street — IV 3-5540
Flushing: 41-06 Main Street — HI 5-2552
Jackson Heights: 82-10 37th Ave. — DE 5-1154

SPORTAS

Visuotinis ŠALFASS suvažiavimas

Sausio 22-23 įvyksta visuotinis — metinis ŠALFASS suvažiavimas Detroito, Mich., 3009 Tilman Avenue, Lietuvių Namuose. Suvažiavimo pradžia sausio 22, šeštadienį 12 val.

Sis suvažiavimas savo charakteriu kiek skirsis nuo daugelio buvusių Sąjungos suvažiavimų. Šį kartą bus priimami ir tvirtinami svarbūs nutarimai, diskutuoti konferencijoje, kuri įvyko Clevelande 1965 spalio 30-31. Bus svarstoma lietuviškumo problema sąjungoje (laikymasis 50 proc. kraujo ribos), moraliniai reiškiniai sąjungos sportiniame gyvenime taisyklės taikytinos praktikoje), gilesnis mūsų vidaus organizacinės sistemos išvėgimas, svetūr reprezentavimosi mūsų sportiniais sugebėjimais planavimas ir kt. Darbotvarkėje taip pat pramatyta sporto šakų metinių žaidynių, varžybinių programų projektų aptarimas ir priėmimas bei varžybinių sportinio momento ištraukimas Jaunimo Kongreso metu.

Judėjimas ŠALFASS-goje sportiniu požiūriu yra gyvas, amžiumi dominuojant jauniui. Vadovybėje daugumoje sportininkai-veteranai ir sporto darbuotojai, tačiau palengva įtraukiami ir jaunesni. Į mūsų lietuviškos sporto organizacijos ateitį galima žvelgti optimistiškai. Vis dėlto, kokių reformos organizacinės prasmės yra reikalingos. Dažniau vykdomi ir suvažiavimus, turėsime daugiau progos išsikalbėti ir tuo būdu rasti geriausią logišką išvadą mūsų sekmingai ateities veiklai. Neuzmirškime, kad per šią fizinio aukštelimo ir sporto organizaciją turime įgyvendinti sekantį uždavinį — tautiškumo ir lietuviškumo mūsų sportu besidominčioje, jaunuomenėje išlaikymą.

Kviečiame skaitlingai dalyvauti šiame svarbiame suvažiavime.

ŠALFASS Centro Valdyba

Paiškomas pirmūnui nuo 25 iki 50 butų apartamentas geroje vietoje. Kas žinotų apie tokį pastatą, prašom skambinti VI 7-3563.

Išnuomojami 2 kambariai su baldais East New York sekcijoje Brooklyne. Teirautis telef. AP 7-6127.

Išnuomojamas mažas 4 kambarių su balkonu butas. Informacijai kreiptis HI 1-2492.

FILATELISTAI!

Siuočiamas Lietuvos pašto ženklus Jūsų pasirinkimui. Rašyti: Baltic Stamps, P. O. Box 127, Toronto, 19, Ont., Canada.

KALEDŲ švenčių metu 1077 metais Vokietijos imperatorius Henrikas IV su žmona, apsirengęs atgailautojo drabužiais, keliai per Alpes ir keliauja pas popiežių Grigalių VII į Kanosą susitaikyti.

ŠACHMATAI

Veda K. Merkis

Antrasis "Piatigorski Cup" tarptautinis didmeistrių turnyras žada įvykti liepos mėnesį, Los Angeles mieste. Į jį kviečiami pasaulio žymniai: T. Petrosjan, B. Spasski ir kiti Pietų Amerikos ir Europos didmeistrai. JAV atstovaus Fischer, Reshevsky ir R. Byrne.

Hastingso turnyre Anglijoje, po 6 ratų pirmavo B. Spasski, Sov., su 5 taškais, vokietis Uhlmann ir jugoslavas Gligorić po 4½ tš.

Jugoslavijos p-bes, vienuoliktą kartą laimėjo didmeistris S. Gligorić, antrą vietą pasidalino Ivkov ir Parma.

Bostono Naujųjų Metų 30/30 penkių ratų varžybose buvo 36 dalyviai. Jas laimėjo Bostono čempionas Alex Keyes, sukojęs 5-0 tš. Neblogai pasirodė Kazys Merkis keturis ratus ejęs antruoju, pustaškiu žemiau laimėjo. Paskutiniame rate Merkis pralaimėjo prieš Keyes, ir nuslinko į penktą vietą su 3½-1½ tš. Antruoju baigė E. Arbetter su 4½ tš, (jis išvengė susitikimo su čempionu), D. Scheffer ir Nugent po 4 tš.

Bostono tarptaklinėse, abi So. Bostono Lietuvių pil. draugijos komandos suklupo, praėjo penktadienio rungtynėse: Lietuvių I prieš Harvardą 2-3 ir Lietuvių B prieš Johnson A 1½-4½. Su Harvardu K. Merkis pelnijo ½ tš., A. Makaitis 1, ir talkininkas latvis V. Ezerinis turi tikrą pustaškį atidėtoji partijoj. B komandai pustaškį pelnijo Bro-

LIETUVIŲ FONDO NAUJI NARIAI

Taurus lietuvis, nesutikęs skelbti savo pavardę — 450 dol. Po 100 dol.: Stanley F. Mankas, Rimvydas ir Živilė Tamashunai, JAV LB Lindeno, N. J. Apylinkė, Juozas ir Jadvyga Tamaševičiai, Vincas Urbonas (a.a. Bronės Urbonienės atmintinis įnašas), Juozas ir Bronė Petrikai, A. ir A. Mitkevičiai, Karolis ir Elena Banai, Kun. Titas Narbutas, Algirdas ir Laimutė Stepaičiai, Frank P. Šaparnis, Liet. Teisin. D-jos Clevelando Skyrius, Edvardas ir Ponia Lapai, Gediminas ir Darija Dragunevičiai, Adomas ir Emilija Špankevičiai, Vincas ir Saverija Maknavičiai, Ona ir Danys Mekšiai, JAV LB Springfieldo, Ill., Apylinkė, Antanas Ramanauškas, Adolfas ir Kazimiera Campiai, Antanas ir Dailinė Polikaičiai, Aleksas ir Laima Kulniai, Vytautas Augustinas, JAV LB Omahos, Nebr. Apylinkės Valdyba, Bronius ir Marija Vaškaičiai, Bronė Starkienė, Leonardas Valiukas, N. ir Janina Zabulioniai.

Dr. Antanas Matukas 1007.97 dol. Bronius ir Anastazija Draugeliai 500 dol. Po 200 dol.: Kazys ir Petronėlė Seniūnai, Antanas ir Bronė Rimkai, Genovaitė Stančienė (a. a. Prof. Povilo Stančiaus atmintinis įnašas), Franciška Užupienė-Kisielienė (a. a. vyro Antano Užupio ir sūnaus Bronislavo-Gedimino Užupio, mirusio Sibiro kankinio mirtimi, atmintinis įnašas), Prof. Stasys ir Domicėlė Dirmančiai — 103.60 dol. Po 100 dol.: Benediktas Paplauskas, Petras ir Elzbieta Anužiai, Chicagos Lietuvių Biržėnų Klubas, Dalė Valeikaitė, Emil Sinkys, inž. Juozas ir Marija Arštikiai, Ina Užgirienė, Jonas Savičkas, Pranas Turuta, Domininkas ir Bronė Malakauskai, Jonas ir Liūda Raubai, Jonas ir

nus Skrabulis. Sausio 14 Lietuvių I susitinka su kitu pirmūnu — Cambridge II. So. Bostono, o Lietuvių B vyksta į Quincy.

Dėmesio! šachmatininkai renkasi pažaisti į So. Bostono Lietuvių Pil. D-ją ketvirtadieniais, nuo 7 val. v. (iki 9 val. rinkdavosi antradieniais).

Judriam lietuviško jaunimo Sakalui—ateitininkų vadovui

A + A

Stud. ANTANUI VAINIUI

žuvus, tėvams, broliams, giminėms ir artimiesiems reikiame nuoširdžią užuojautą ir kartu liūdime.

LJS BOSTONO NEMUNO TUNTAS

Mūsų mielam jūrų skautų-čių rėmėjo ženklelio Kavaliერიui

A + A

Stud. ANTANUI VAINIUI

tragiškai žuvus, tėvams, broliams ir ateitininkams, kartu liūdėdami, reikiame gilią užuojautą.

Bostono jūrų skautų-čių Nemuno tunto j. skt. Mykolas Manomaitis ir v.v. Bronius Kovas

A + A

ANTANUI VAINIUI

tragiškai žuvus, liūdintiems tėvams ir jo broliams nuoširdžią užuojautą reiškia

Philadelphijos LSS Skyrius

Tragiškai žuvus

A + A

ANTANUI VAINIUI,

brangiam mūsų idėjos draugui, buvusiam Studentų Ateitininkų Sąjungos pirmininkui, Moksleivių Ateitininkų Sąjungos vicepirmininkui, New Yorko Stud. Draugovės pirmininkui, daugelio stovyklų vadovui bei tauriam lietuviškos visuomenės veikėjui, reikiame gilią užuojautą jo tėvams, broliams bei artimiesiems ir kartu liūdime.

RAMUNĖ JUOZEVIČIŪTĖ
AUSTĖ PALIOKAITĖ
JONAS RACKAUSKAS
ALGIS ŠIRVAITIS
DALĖ STAKYTĖ
AUDRONĖ VALAITYTĖ

Ona Treškai, Vytautas ir Ona Galvydžiai, Irena Ulpaitė, Antanas ir Joana Pumpučiai, Antanas ir Marija Pesiai.

Šie LF nariai savo įnašus papildė:

LB Waukegano Apylinkė iki 1,300 dol.; Viktoras ir Aldona Naudžiai iki 1,100 dol.; iki 1000 LB Marquette Park Apylinkė, Dr. Kostas Jablonskis, Dr. Edmundas Ringus, Dr. Povilas Šepetys; V. ir A.T. iki 700 dol.; Nežinomo Lietuvos Partizano Įnašas iki 591 dol.; Alexander Witkus iki 410 dol.; iki 400 dol. Dr. Jurgis Gedaugas-Prialgauskas ir Dr. Augustinas Laucis; iki 300: Anglijos Lietuvių Klubas Chicagoje ir Kazys Smalenskas; Pirmojo Lietuvos Kareivio St. Butkaus Detroito Šaulių Kuopa iki 225 dol.; iki 200 dol.: N. ir Janina Zabulioniai, Jonas ir Dr. Rožė Tijiūnai, Jonas Jankauskas (Phil.), Alfonsas ir Ona Kinduriai, LB Melrose Park Apylinkė, Stasys ir Ona Braniškai, Dr. Pranas ir Paulina Raulinaičiai, Viktoras ir Antanina Masaičiai ir Pranas Lukauskas.

Lietuvių Fondo Valdyba

SERVICE

CHILDREN BOARDED
MRS. MURPHY 410 Beach Avenue Bronx — Board children day care daily or weekly from age 3 months and older Hot lunches and beautiful back yard. Sleeping accommodations for overnight Call 542-2995

PRINTING

INTERNATIONAL PRINTING CO.
197 E 4th Street
Newspaper Printers
Call OR 3-1830

TRAVEL AGENCIES

TACIK TRAVEL AGENCY
Travel Is Our Only Business
297 Grove St. Jersey City
New Jersey
We Cater to the Family
Call 201 - 332-2768

NURS. HOME

A Home Away From Home
DALEVIEW NURSING HOME
Completely Equipped. TV, Lounge, Dining room. Special diets, Chapel, lovely grounds, 24 hour service by Nurses, Physicians and Dentist. — 530 Fulton St. Farmingdale, L. I. 516 - 694-6242

BUSS. OPORTUNITY

Excellent Opportunity! Luncheonette and small Delicatess store, 5 rooms, bathroom. Convenient location at Rt. 515, Vernon, Stockholm Rd. at exit to Highland Lakes; near catholic church. Phone 764-4801 or write Vernon Valley Lake Office, Glenwood, N.J.

Norite geros meniškios fotografijos —

PORTRETO - SEIMOS - VAIKU
vairių progų: vestuvių, krikštynų, gimtadienių, pobūvių ir kt. nuotraukų; norite atnaujinti seną fotografiją? Jums geromis sąlygomis padarys —

VYT. MAŽELIS

Tel. HYacint 7-4677
422 Menahan Street, Ridgewood, Brooklyn, N. Y.

Cafe Geiger
206 East 86th Street (tarp 2 ir 3 Ave.) New York, N. Y. Tel. RE 4-4428
Vedėjas: Helmut Vollmer
KASDIEN KONCERTAI nuo 4 val. p.p. Užkandžiai iš nuosavos virtuvės
Puikiausia vokiška virtuvė: pietūs-vakarienė

LIETUVOS ATSIMINIMŲ RADIO VAL. 25 METŲ
SESTADIENIAIS NUO 5 IKI 6 V.P.P.
DIREKTORIUS: DR. JOKUBAS J.
STUKAS
1330 Kilbuck St. 97-9 M.G. FM
ADRESAS: 1016 SCHLEIFER ROAD
HILLSIDE, N.J. 07205
TELEFONAS: 289-6878, AREA CODE 201

LIETUVIŲ ADVOKATAI

C. A. VOKET

ADVOKATAS
41-40 74th Street
Jackson Heights, N. Y.
Tel. NEWton 9-6620

Stephen Bredes, Jr.

ADVOKATAS
37 Sheridan Avenue
Brooklyn 8, N. Y.
Telef. — APplegate 7-7083

LAIDOJIMO DIREKTORIAI

VAITKUS

FUNERAL HOME
197 Webster Avenue
PRANAS VAITKUS
Laidotuvių Direktorius ir balsamuotojas
Cambridge, Mass.
NOTARY PUBLIC
Patarnavimas dieną ir naktį. Moderniška koplyčia šermainis dykai. Aptarnauja Cambridge ir Bostono kolonijas žemiausiomis kainomis. Kainos tos pačios ir kitus miestus. — Tel. TR 6-6434

Tel. EVergreen 7-4335

Stephen Aromiskis

(ARMAKAUSKAS)
Graborius - Balsamuotojas
MODERNI KOPYLIČIA
423 METROPOLITAN AVE.
Brooklyn, N. Y.

STagg 2-5043

Matthew P. Ballas

FUNERAL HOME
Moderni koplyčia - Air conditioned
A. J. BALTON-BALTRONAS
Licensed Manager & Notary Public
660 Grand St., Brooklyn 11, N. Y.

EVergreen 8-9770

Joseph Garszva

GRABORIUS
BALSAMUOTOJAS
231 2BEDFORD AVE.
Brooklyn, N. Y.

J. B. Shalins-Salinskas

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS
84-02 JAMAICA AVE.
(priė Forest P'way Station)
Woodhaven, N. Y.

Suteikiame garbingas laidotuves. Koplyčios nemokamai visose miesto dalyse; veikia ventilacija.
Tel. Virginia 7-4499

Theodore Wolinnis, Inc.

E. JOSEPH ZEBROWSKI
Laidotuvių direktorius
Moderniška koplyčia su Air Condition
123 E. 7th St., New York 9, N. Y.
GRAMercy 5-1437

KARLONAS

FUNERAL HOME
280 CHESTNUT STREET
NEW BRITAIN, CONN.
Tel. BA 9-1181

CARROL

FUNERAL HOME
Inc.
PETRAS KARALIUS, sav.
Laidotuvių direktorius ir balsamuotojas
74 Providence St.
WORCESTER, MASS.
PL 4-6757 PL 4-1165

A. ANDRIUSKEVIČIUS

LAIKRODINIŠKAS - JUVELYRAS
Auksas - sidabras - deimantai laikrodžiai
9408 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.
VI 7-2573

"VENTA"

Home Improvements

Co.
Atlieka visus namų vidaus remonto ir modernizavimo darbus, įrengia rūsius (basements) pastoges (atikas) ir t.t. Darbas atliekamas sąžiningai patarusių lietuvių stalių už prieinamą kainą. Kreiptis:
J. BANDZIUKAS
84-12 102nd Street
Richmond Hill, N. Y. 11418
Tel. VI 7-2772

Lietuvių Moterų Klubų Federacijos

New Yorko Klubas

sausio 22, šeštadienį
8 val. vak.

rengia

BALIŲ

LE CORDON BLEU

naujose patalpose, Burgundy salėje
Jamaica Ave. ir 96th Street kampas
WOODHAVEN, N. Y.

Bus cocktailis, vakariėnė, šokiai. Šokiam gros A. Starolio orkestras.

Kaina 12 dol., įskaitant 1 bonką degtinės 10 asmenų stalui. Bilietus reikia įsigyti iki sausio 17 pas B. Kidolienę (tel. HI 1-3894) ir P. Ivašauskienę (tel. VI 6-8320).

Klubo Valdyba

DARBININKAS

**NEW YORKO
NAUJIENOS**

Vienuolynas GL 5-7068
Spaustuvė GL 2-6916
Redakcija GL 5-7281
Administracija GL 2-2923

Maironio mokyklos tėvų komitetas praneša, kad tradicinė Kalėdų eglutė įvyks sausio 16 d. 4 v. popiet. Apiešimo parapijos salėje. Programoje: Pauliaus Jurkaus "Žiemos pasaka", režisuoja Tadas Alinskas, vaidinimui šokius pritaikė ir paruošė mokytoja Jadvyga Matulaitienė. Religinę programos dalį — gyvąjį paveikslą parengė mokyt. Janė Gerdvilienė. Visi kviečiami atsilankyti.

Izidorius Vasyliūno smuiko rečitalis, akomponuojant fortepijonu Vyteniu Vasyliūnui, bus kovo 24 d. Town Hall. Pradžią 5:15 popiet.

Gedulingos pamaldos už tragiškai žuvusio studento Antano Vainiaus sielą bus sausio 30 d. 9 val. ryto Maspetho lietuvių Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčioje. Organizuoja New Yorko studentai ateitininkai ir kviečia visuomenę, o ypač jaunimą pamaldose gausiai dalyvauti.

New Yorko studentų ateitininkų susirinkimas įvyks sausio 21 d. 7:30 val. vak. Paskaitas skaitys Dr. Ibsenas Skelvytis. Dėl informacijų skambinti Laimai Žarskutei — 847-1130.

Liet. Moterų Klubų Federacijos New Yorko klubas rengia balių sausio 22, šeštadienį, 8 v.v. Le Cordon Bleu naujose patalpose. Burgundy salėje, Jamaica Ave ir 96 St. kampus. Bilietus reikia įsigyti iki sausio 17 pas B. Kidolienę (Tel. HI 1 3894) ir P. Ivašauskienę (telef. VI 6-8320). Vieno bilieto kaina 12 dol. (žiūr. skelbimą 7 psl.).

Balfo metinis koncertas ir rudens vėjus užbaigimas bus sausio 29, šeštadienį, Franklin K. Lane mokyklos salėje Woodhavene. Programoje dalyvauja solistė Prudencija Bičkienė, akordeonistas J. Daubaras ir poetas Antanas Gustaitis, kuris paskaitys humoristinių eilėraščių. Pradžią 7 v.v. Koncertą rengia 100-jo Balfo skyriaus valdyba, kuriai pirmininkauja aktorius Vitalis Žukauskas.

Stasiui Lūšui, Vlako vicepirmininkui, praėjus savaitę padaryta operacija. Jis gulė Far Rockaway šv. Juozapo ligoninėje dr. Ib. Skeivio priežiūroje.

Monika Urbanaitė iš Gdynės, Lenkijos, imigravo į Ameriką ir laikinai sustojo pas V. Alksnį Maspeth.

ALRKF New Yorko-New Jersey apskr. valdyba sausio 23 d. 12 val. Apiešimo parapijos patalpose šaukia susirinkimą. Be kitų svarbių klausimų numatoma paskaita. Visos kat. organizacijos bei draugijos prašomos atsiųsti savo atstovus.

Apie Dariaus Girėno paminklą žuvimo vietoje Soldine pranešimas bus sausio 16, šį sekmadienį, 3 v. popiet. P. Bručo svetainėje, 86-16 Jamaica Av., Woodhavene. Visuomenės kviečiama atsilankyti. Įėjimas nemokamas. Susirinkimą kviečia Dariaus Girėno paminklo komitetas Brocklyne.

Philadelphijos styginis kvartetas sausio 16 Carnegie Recital salėje groja lenkų 20 amžiaus muziką. Parinkti keturių kompozitorių kūrinių, šalia žymaus Karol Szymanowski minėta Gražina Bacevičiūtė — smuikininkė ir kompozitorė, pianisto ir kompozitoriaus Vytauto Bacevičiaus sesuo.

Bronius Nemickas, dr. Broniaus Nemicko sūnus, geologas, paskirtas geologinių tyrinėjimų vadovu Pietų Floridoje. Tyrinėjimus atlieka New Jersey Zinc bendrovė. Baigęs aukštesniąją mokyklą, 1959 įstojo į New Yorko universitetą ir studijavo civilinę inžineriją ir geologiją. Geologijos magistro laipsnį gavo West Virginijos valstybiniame universitete. Praeitą vasarą jis buvo priimtas į New Jersey Zinc bendrovę, kurios būstinė yra New Yorke, ir jam pavedė geologinių tyrinėjimų pareigas.

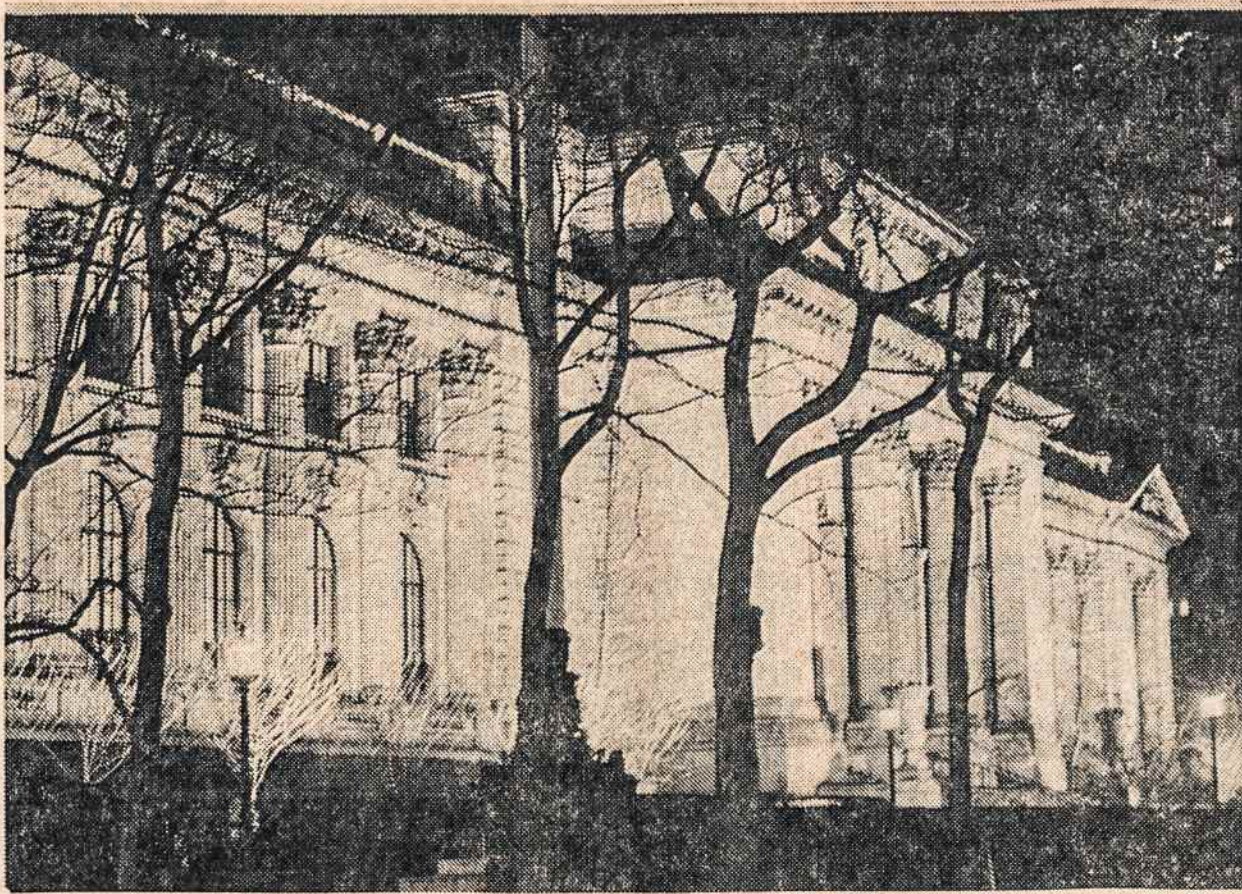
Arch. Sigitas Novickis su žmona Kristina (Paprockaite) ir dukrele Liuda iš San Francisco, Calif., dvi savaites atostogų praleido New Yorke pas tėvus ir uošvius.

Monika ir Kazys Strazdai Kūčių dieną atvyko iš Lietuvos iš Ukmergės, pas savo sūnų Albiną ir dukrą Adelę Skobeikiene. Anksčiau jie gyveno Amerikoje ir į Lietuvą grįžo 1933 metais. Buvo gerai išikūrę Ukmergės apskrityje.

Auksinė Žąsis, B. Pūkelevičiūtės pagamintas spalvotas filmas, šį savaitgalį rodomas New Havene. Iš New Yorko rengiasi važiuoti būrelis žmonių. Gaila, kad niekas nesima iniciatyvos filmą atsigabenti į New Yorką. O čia jis pagal tradiciją turėtų būti rodomas su premjera, artistų pristatymu, jų pagerbimu. Patogiausia būtų, kad Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba pasiimtų ir kuo greičiau surengtų filmo pristatymą.

Madų paroda bus kovo 13 Le Cordon Bleu salėje Woodhavene. Rengia specialus komitetas, kuriam vadovauja A. Kazickienė. Visas pelnas skiriamas Vasario 16 gimnazijai parremti.

Balfo centro valdybos posėdis bus sausio 11, antradienį, 6 v.v. Balfo būstinėje.

NEW YORKO centrinės bibliotekos rūmai nakties metu. Nuotr. R. Kisieliaus.

GRAŽI VIDURAMŽIŲ MUZIKA KALĖDŲ ŠVENTĖM

Kalėdų šventėm New Yorkas pasipuošia ir pasidaro lyg koks pasakų miestas. Gatvės vainikuotos, apšviestos, languose išstatyti nuostabūs vaizdai, judančių lėlių scenos. Groja muzika. Gieda solistai ir chorai. Teatruose būna specialios programos.

Daug šventiškos nuotaikos įnešė "Pro Musica" draugijos rengiami viduramžių religiniai vaidinimai. Visur jie užmiršti, bet New Yorko muzikos entuziastai juos iškasė iš archyvų ir parodė švenčių metu.

Siemet buvo pastatyti du veikalai — "The Play of Herod" ir "The Play of Daniel". Abu veikalai iš 12 amžiaus, abu skirti Kalėdų šventėm, vaidinami tarp Kalėdų ir Trijų Karalių.

Tiem pastatymam įdėta daug triūso, pasitelkta visokios rū-

Dail. Marija Žukauskienė paaugojo paveikslą Waterburio liuanistikos mokyklai. Vasario 12 dieną jis bus leidžiamas laimėjimui tradicinio Užgavėnių baltaus metu Waterburyje.

Parengimai New Yorke

Sausio 16 — Maironio šeštadienės mokyklos Kalėdų Eglutė Apiešimo parapijos salėje Brooklyne. Pradžią 4 val. po pietų.

Sausio 22 — Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo balius Le Cordon Bleu salėje, 96-01 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y.

Sausio 29 — Balfo vėjus užbaigimo koncertas Franklin K. Lane mokyklos salėje, Woodhaven, N.Y. Programoje: solistė P. Bičkienė, rašytojas A. Gustaitis ir kt. Pradžią 7 val. vak.

Sausio 29 — Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos tradicinis balius-Summit of New York Hotel salėje, kampus East 51 Street ir Lexington Avenue, New York. Pradžią 9 val. vak.

Vasario 13 — Vasario 16 iškilmingas minėjimas Webster Hall salėje, 119 E. 11th Street, New York. Rengia New Yorko A. L. Taryba.

Vasario 20 — Lietuviškos užgavėnės Apiešimo parapijos salėje. Rengia Amerikos Lietuvių Katalikių Moterų S-gos 29ta kuopa.

Vasario 27 — Kaziuko Mugė Apiešimo parapijos salėje. Rengia New Yorko liet. skautai ir skautės.

Kovo 24-27 d.d. — New Yorko Skautams remti komitetas ruošia dail. Vytauto Igno parodą Maspetho parapijos salėje.

Kovo 26 — Andriaus Kuprevičiaus fortepijono rečitalis Town Hall salėje, 43 Street (tarp 6 ir 7 Ave.), New York. Pradžią 5:15 val. p.p.

Kovo 26 — Adv. M. L. Šveičauskienės paskaita Carnegie Endowment patalpose, 345 E. 46 St., New York. Rengia D. L. K. Birutės New Yorko skyrius. Pradžią 5 val. p.p.

Balandžio 17 — Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko klubo tradicinis Velykų stalas ir paskaita Masonų salėje, 8605 96th Street, Woodhaven, N.Y.

Balandžio 23 — Lietuvos Atsiminimų radijo 25 metų jubiliejinis bankietas Lietuvių parapijos salėje, Newark, N.J.

Balandžio 24 — Lietuvos Atsiminimų radijo 25 metų jubiliejinis koncertas ir balius Webster Hall salėje, New York.

Gegužės 7 — Skautams remti tėvų komiteto balius Maspetho parapijos salėje.

Numatomus parengimus pranešti KESTUČIUI MIKLUI, 71 Farmers Ave., Plainview, N. Y. 11803; telef. (516) WE 5-0896.

šios specialistų, iš Metropolitan muziejaus paskolinti autentiški viduramžių drabužiai, muzikos instrumentai. Pagal viduramžių stilių pasirinkta bažnyčia (šv. Jurgio episkopų) ir joje atvaidinta taip, kaip buvo seniau — su procesijom, žvakėm, iškilmingu Te Deum laudamus.

Nenuostabu, kad abu vaidinimai susilaukė labai palankaus kritikų įvertinimo. Geras dainavimas, tikra viduramžių muzika žavėjo klausytojus. Spauda ją pavadino amžinybės balsu.

"The Play of Herod" vaidinta gruodžio gale. New Yorke pir-

Minės Vasario 16

Linden, N.J. Amerikos Lietuvių Tarybos Skyrius, vietinių organizacijų remiamas, iškilmingai minės Vasario 16 Lindene vasario 27 d. 340 Mitchell Avenue, Lietuvių Laisvės Parko salėje.

Minėjime sutiko dalyvauti ir pagrindinę kalbą pasakyti Generalinis Konsulas Vytautas Stašinskas.

Meninėje programoje pasirodys vietinės jėgos: solistė Ona Zubavičienė, S. Čerienės-Mulks vadovaujamas moterų sekstetas ir kt.

Lindeniečių ir apylinkės gyventojus prašome tą dieną rezervuoti Lindeniui, o kitas kolonijas — prisiderinti, kad neskaitytume publikos ir meninių jėgų.

MAIRONIO mokyklos parengiamosios klasės mokinys karpymo pamokoje. Mokyklos eglutė bus sausio 16, šį sekmadienį. Nuotr. R. Kisieliaus.

Kristaus pagarbimas. Visa baigiama iškilminga procesija ir Te Deum laudamus.

Dramos įspūdis yra nepaprastas. Labai geras berniukų choras, kuris čia gieda angelų partijas, moterų ir vyrų chorai. Visus pagauna iš gilumos atplaukianti ir į Dievą kylanti muzika.

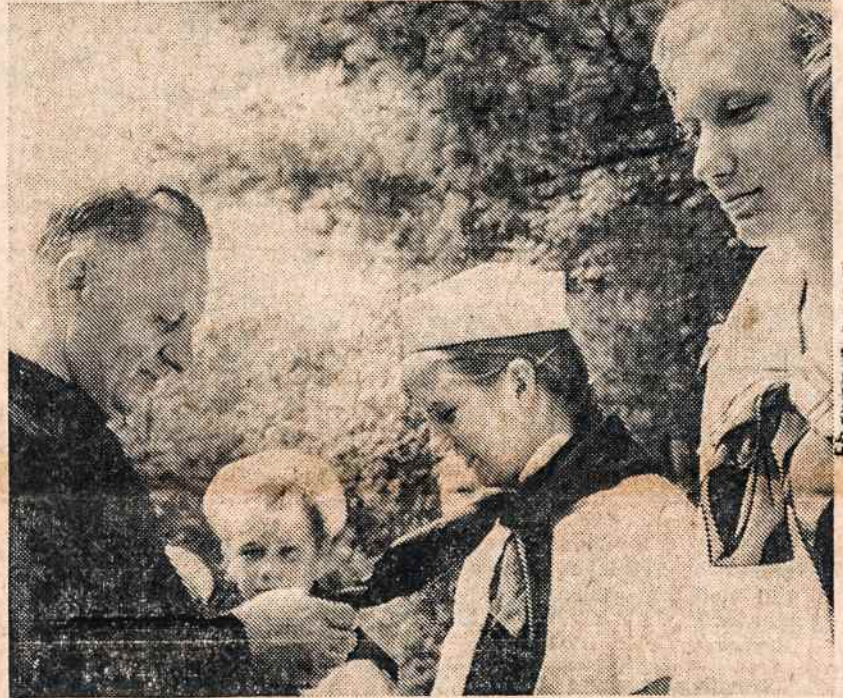
—0—

Danieliaus dramoje pasakojama apie žydų nelaisvę Babilone ir pranašą Danielių, liūtų duobę, pranašo išgelbėjimą, karaliaus nuvertimą ir t.t. Visa baigiasi gimusio Kristaus pagarbimu ir procesija su Te Deum.

Antrasis veikalas nėra toks vientisas kaip pirmasis. Čia pamokslininkas angliškai aiškina Danieliaus misiją, gi pats vaidinamas, kaip ir pirmasis, atliekamas lotynų kalba.

Danieliaus drama pirmą kartą New Yorke suvaidinta 1918. Nuo to laiko kartojama kasmet švenčių metu. Su šiuo vaidinimu artistų grupė lankė Europą ir ten vaidino senuoju papročiu bažnyčiose ir prie katedrų.

Abu veikalai spaudoje labai kukliai reklamuojami. Siemet buvo vos porą skelbimų. Reikėjo laimėti tuos skelbimus pastebėti. O kas aplankė ir matė, tai tikrai pajuto nuostabią viduramžio meno jėgą, kuris žmogų kelte kelia aukštyn. (p.)

BOSTONO Nemuno tunto stovykloje Kennebunkporte praėjusių metų rugpjūčio 8 Tėv. Jurgis Gailiūsis riša j. sk. Kristinai Kriaučiūnaitėi tėvynės mazgelį, šalia stovi j. sk. Danutė Jackūnaitė. Nuotr. B. Kerbellienės.

Operetės choras po Kalėdų pradėjo repeticijas. Jos būna kiekvieną penktadienį Bručo svetainėje Woodhavene; 7:30 v. v. — moterims, 9 v.v. — vyras. I chorą įstojo dvi naujos choristės: Laima Žarskutė ir Zita Kundrotaitė.

Woodhavene išnuomojamas naujai dekoruotas kambarys su baldais. Graži aplinka, arti parko ir susisiekimo stočių. Kaina priimtama. Pageidaujamas vyras. Skambinti VI 9-5524.

Ridgewoodo gražiam rajone prie gero susisiekimo išnuomojamas kambarys su baldais ir televizija, gali naudotis virtuve. Pageidaujama viena ar dvi mergaitės Nuomos reikalu skambinti EV 6-0814.

VERTINGA DOVANA

Vyriški ir moteriški šveičariški Henry Moser 18 karatų aukso ar nerūdijančio metalo 17 ir 21 akmenų laikrodžiai. Naujausios gamybos parduodami urmo (wholesale) kainomis. Del katalogų ir kitų informacijų kreipkitės

S. V. STARAS

Importer — Mail Order
23 Mendon Street
Worcester, Mass., 01604

**BOSTONO
ŽINIOS**

LJS Nemuno tunto jūrų skautės šv. Kalėdų ir Naujųjų Metų proga parashė sveikinimus JAV kariams, kovojantiems Vietname prieš komunistus, Vasario 16 gimnazijos mokinėms ir Gautingeno sanatorijoje esantiems lietuviams ligoniams Vokietijoje. Skautės sesės iš visur gavo malonius atsakymus. Ypač jaudinančių, širdingą padėkos laiškėlį parashė Gautingeno ligoniai seneliai su džiaugsmo ašaromis dėkodami, kad jų jaunimas nepamiršo.

B.K.

Parapijos metinė vakarienė ir prel. Pr. Virmauskio pagerbimas jo 50 m. kunigystės sukakties proga bus birželio 12 Blinstrubs Village svetainėje. Rengėjų komiteto posėdis įvyks sausio 17 d. 7:30 val. vak. šv. Petro parapijos klebonijoje. Kviečiama ko daugiau parapičių įsijungti į šį komitetą.

Marija Domisevičienė iš Liepojos, Latvijos sausio 11 atvyko pas savo seserį Uršulę Ger-vinienę, kuri gyvena pas savo dukterį V. Pimonovienę. Abi seserys susitiko po 25 metų.

Šv. Vardo Draugija sausio 22 parapijos salėje ruošia "Whist Party". Pradžią 7 val. vak.

Moterų merginų klubas parapijai paaugojo 100 dol. Klebonas prel. Pr. Virmauskis reiškia nuoširdžią padėką.

Spaudos vėjai yra skiriamas sausio mėnuo. Šv. Petro parapijoje lietuviškus katalikiškus laikraščius galima užsisakyti arba pratešti prenumeratas pas kun. J. Klimą. Dioclezijos laikraščio "Pilot" prenumeratos tvarkymu rūpinasi kun. J. Svirs-kas.

Bažnyčios vienuomo oktavos dienomis, sausio 18-25, šv. Petro bažnyčioje kasdien vakarais 7:30 val. bus mišios ir specialios maldos.

Tėvai Paulistai turi katalikų tikėjimo informacijos centrą 5 Park Street. Jie praneša, kad sausio 10 pradėjo paskaitas tikėjimo klausimais. Paskaitos būna pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 5:30 iki 6:30 val. popiet, ketvirtadieniais nuo 8:00 iki 9:00 val. vak. Šeštadieniais nuo 11 val. iki 12:30 val. ryte. Numatoma 18 paskaitų. Paskaitų lankymas nemokamas.

Jėzaus Nukryžiuotojo seserų vienuolyno Brocktone rėmėjų valdyba statybos skolom sumažinti rengia 100 dol. pietus kovo 20. Pietums vadovaus Julija Jakavonytė iš Brocktono ir dr. A. Kapočius iš So. Bostono. Praeitais metais tokie pietūs davė virš 30,000 dol.

Antanas ir Bronė Monkevičiai, iš Dorchester, Mass., per Bronių Utanį įmokėjo L. Fondui 100 dol. ir tapo LF nariu.

Pietų Amerikos aktualiais klausimais dvi paskaitas skaitys Santiago vysk. Mark G. Mc Grath. Paskaitos bus 49 Franklin St. Smulkesnių informacijų galima gauti telefonu — LI 2-2878-9.

Amerikos Lietuvių Inžinierių ir Architektų S-gos

New Yorko skyrius

rengia

TRADICINIŲ BALIŲ

1966 sausio 29 dieną

9 val. vak.

THE SUMMIT OF NEW YORK

Embassy "A" salėje

East 51 Street at Lexington Ave., New York, N.Y.

Sokiams groja Joe Thomas 5 žmonių orkestras

Įėjimas \$12.50 asmeniui

(įskaitant valgius ir 10-čiai asmenų bonką)

Pinigus siųsti iki sausio 22 d.: A. Mačionis, 84-25 90th Street, Woodhaven, N. Y. 11421 • Baltaus reikalais kreip-tis: A. Jasaitis, 212 AP 7-6132, S. Remėza 212 MI 7-6189 ir T. Jasaitis 516 HU 2-1399.

Skyriaus Valdyba